

Rā jētas minētās parādības, ir jau apgalstots tiklu tikam — arī ar statistiskiem skaitļiem. Un weenu jo interesantū peemebru dōd nupat angļu šurnāls „Medical News“, šelodams weenas leelas nosēdneeku gimenē zilīs wehsturei. Šchis zilīs pirmābte (miruse 1827. gadā, 51 gadu weja) bijuse lahda Londonas atlahta nama šaimneze un kaut gan bijuse alkoholiķe, bet nosēdneeku šaraktos nam esituse. Šchāi seeweetei lībš šchim nu ir bijušā ap 800 pehnabjei wairalos dšimumos un radneezigos šalaros. Interesanti īfinat, lahdē bijis šchis leelās zilīs līstēnis. Tad īsrahdas, la šcho 800 šarpā bijušā 700 nosēdneeki, kas šoditi weenu waj wairafas reises, šarp teem 342 pilnigu alkoholiķu, 127 atlahtas seeweetes, un 37, kas šoditi par toti šmageem nosēgumeem. Tikai par prahwu wešchānu ween pee šcheem 700 weenas zilīmāhtes pehnabjeem wāšis īsdeuuse ap 3 miljonus dolaru! Jit wehl īsdeuumu neuhš prašjuse wīnu šodisčānā!

Wemēmšmees spēest par to, kas īstā noteizis šchis zilīs līstēni, waj eedšimīs temperaments, waj abreji apstahkti waj tiklab weens, kā otrīs; jaatšhāi tikai, la šchis peemebrs — un lahdū war atrašē toti daudš — rahdo, jil neragionāli šabeeriba rihšojas un īsšuras pret šarwām anormalām parādībām.

Warduhē te aīrahbīs uš to, ka šabeerības pašchāpālībā jau beesgan peeaug ar — labdarību... Bet jafata: labdaribai un tās eestahdēm ir mās preešpēhta pee tī dīkti eesafnoteem šaunumeem un truhšumeem, tā jau minētee. Šchis šabeerības pašchāpālībā teesčām waretu darit, kas tai peenahšas, tad ir jarada tai wispīrims pamati, ir jau šchis fīzjās šabeerīšcheem spēestēem un jādod teem atlahta darbības bīhwišo.

Par wīšām leetām ir jopabāšļa kooperatīwāis prīnzips, kas īstē no pašchās zilweku šabeerīšlās dabas. Šchis prīnzips ir jādod wīwairak tāiņi teem šaimneezīstī nespehjegateem un newīs tīkai waldosčheem elementeem. Kur ween tās ir reālīsees doščadu šaweenību un beedribu weidā, tur tās wīšos laikos ir īsrahbīšes par dšihwu spēhžu, tiklab garigos, kā šaimneezīstos žentēnos. Atšewīšchāi īndiwīdi, weenodamees weenā leelā organīzācijā un uššahdamees kā tās ložēti, eeguhš to šaimneezīsto un arimoralīsto eespaīdu, lahdū tee atšewīšchāi šahwēdami un žensdamees nemuhšchām newar ne eedomatees. Te atīhšas wīnu zilwezīgā apīna, te nodibinas šatram šawu apstahktu un interešu dšifata šaprašchāna un toj eespehjees doščadu teemīgata aīšrahwešchāna. Teesčām, tur kulturas pašchās šabeerīšlās dšihwē un tāiņi tās wīšpāščahās aprīndās ir šahjīs puhš spīrgtās wehšch un šudusčāi gadu šintenus īgee šaunumu lahšī, tur šchis šabeerīšlās dšihwē ir rāsturota ar kooperatīwā prīnzīpa, ar šolīdarīstātes ušwaru šarp atšewīšchām laušchū šchētram. Jaoatzeras tīkai Roberta Duena žentēni, kas 1824. g. jībīhās deht šaweem kooperatīweem īdealeem neween šaimneezīstū interešu deht, bet arī tadēht, lai nodibinātu „šawu tītumīššu pašchānā“. Nodšchdelas šabeerībāi, tura 1844. gadā uššahktu šawu darbību ar 28 mahz. štr., bīja 1900. g. jau 12,500 beedru un šawas šolas, bīblīotēkas, nami, šlīmnīgās, apdēščhīnāščhānas eesahbēs u. t. t. 1901. g. tīkai Anglījā un Šlotījā šahjija 1648 kooperatīwās beedribās ar gandrīhš 2 milj. beedru.

Šchis kooperatīwāis prīnzips ir jaatšhāi par muhšu šabeerības tuwako peenahšumu. Šinams, šawas tagadešos weidos arī kooperatīwās naw gala mehēšis zilwezes šabeerīsto formu atīhšhībā. Wehlot, protams, atnahšis jāuni putni un dšeedās jāunas dšeesmas, bet mehš pa tam īšleetošim jil ween eespehđami to, to mums šneedj tagadne!

Artillerijas kauja.

Šchis kauja, gāišchū šcho laiku artillerijas kaujas aprakstu dōd pašhšamāis kreewu rakstnees W. S. Memrowiškšs. Danīščhēnko lahdā no šawām šara lauka wehstulem laītrakšām „Ruskoje Slowo“:

Šchadri nošahšrams, lahdā leela nošhme mahšlīšcheem mehšleem war buht dahškopībā. Tikai itreš jāeewehro, lahdā nošhla deht lūzch augš teel audšinatš, jo weeni mehšī wairak weizina wīršemes šahda dafas, otri šalnes un trefšee auglūs. Un ja nu šchos apstahklus neeewehro, tad arī mahšlīšlo mehšī leetoščhānāi dahšlahrt naw žereto panahšumu un īšdota nauda par teem neaīnēs it nekahdus auglūs un aīš tā pašchā eemešļa laīkam arī īššahdrojas mahšlīšlo mehšī deegam mājā īšleetoščhānā. Weigās wehl jāpeemin, ka pehš Wīlšofa īšmeģhīnājumeem weenu puhrweetu šemenu der mehšlot ar 14 1/2 pūdeem šuperšofšata, 3 1/2 pūdeem šlorālīja un 2 pūdeem īšchilšalpetera.

Arī waj wehlu agrīškultura buhš peespeesha mineralos mehšlos meklei nožetnu pabalšu aewīs ween lai pawārotu apšrahđatās šemes rāščhībā, bet arī lai no dabas neauglīgu šemi pabarītu par kulturai glūščī derīgu. Jau tagad war ušrahđit šolam šawšamās peemebrūs, lahdus panahšumas war šasneegt ar mineralo mehšlu peenahžigu īšleetoščhānu. Beētīšs norahđit uš bagatīgājeem panahšumeem, lahdī šasneegti deegam īhšā laīdā pūdu audšīnāščhānā, tur tagad ar labām šelmeem īšahđīna šchāstuma šahdus uš tahdeem žaurīahdīgeem pašchājeem tā šchwammīs, šuhna u. z., lūzūs šašlapīna ar tahdeem šahšteem tā šlorālīju, ogkīšchbu šaīju un žiteem mineralu šaweenožumeem, šuri wajadšīgi preeščh augu barības.

Bet nowehrojot mineralo mehšlu lomu newar apwehšchotees ar wīnu nošhmi tā, tā šatot, buhšwes materiālu. Rā buhšwes materiāleem daudšām mineralām weelam war peerīstī tīkai blāšus loma un kaut nu arī wīnus šchāi blāšus lomā newar atšahē neeewehrotūs, tad tomehē pehđeja laīfā arween jo gāišchāf šahē parahđītees lahdā jita šcho weelu nošhīme augu organīšmā ešonomījā.

Lībš pašchām beidšamām laīkam uš šcho parahđības pūstī nemāš negreesa wehribu, lībš šamehr neīšrahđījās elektrošchūras šelmes un nebijā nojauščhāma elektrības leelīfā eespehđā uš augu dšihwībā. Pee elektrošchūras īšmeģhīnājumeem īsrahđījees, la šehšlās elektrīsto energīju tīkai tad spēhē peenahžīgi īmantot, tad tās šatura šināmu daudšumu mītruma; glūščāi šašas šehšlās gandrīhš nemāš newāda elektrību. Tad nu ir šinoms, la elektrīstā šraume, žekā šašapdama lahdū šehēhšī, pahwehšchās šlūmā. Tam pašchām nu jānoēet arī ar šehšām, tad tās šašas: gandrīhš wīsa

„Baterijas bija noslēptas aiz apžētināteem uššalmeem garajā šahē. Artillerīstī no augšumeem žaur tahšlāteem nowehroja šatrefejejo preteneesla šahwōlī un šchāi īšleedšā — šchāhweeneem mehšla weetu un aīššatumu. Šaweenus ušlehra lešā un weens pehš otra pehš teem šastnojās šchāhwehē. Apšulbīnājōščā gāišmā wispīrims wajadšija peerādinat azīs, lai tahlu tahleeneē waretu šaredset jāpanu šchāstīs, aīš šuram atrahās wīnu leelgabali. Mums pretim tur šahweja šehšas wīnu baterijas, eesšahētot dīwās aīš šalmeem, šuras weena par otru šuhjija mums šawas dšelšs dūmbas no turēnees. Mums šchodeen — pirmo reīšī pa wīšu šara laiku — ir wairaf leelgabalu nekā wīneem. Maugi ween, turpat pa labi garajā šahē atrahās wešeli šehšchādšmit. Jil labi wīni noslēpti! Weidšot arī mehš ešam eemahžīušchees noslēpētees un newīs atlahti uššahētees, pehš dūmjā šahwu paraduma.

Štarp augšājeem, šatajeem šahjaju šeebreem eš leelgabalneelus nemāš newaru šaredset. Wīni wīšī aīššahēti no šchīm aīš gāišchājām, pehš šmaragda špīhōščhām šapam. Pēhšhāgajām wehram lībšīgi uš preeščhū īšleēpūščhōš leelgabalu pūntīnūs — eš waru eeraudšit tīkai taphē, la eš ešmu augšchā un wīni šemu, šemu šem manīs. Šchee leelgabali atrahās pa labi no Žunatunas; pa kreīšī — atal dīwās žitās baterijas, šatra ar ašoneem leelgabaleem. Reserwē ar wehl mums labš šchāstīs... Štatees ween, turpat wehl dahšas wehšes tahlaku pa labi, pee dšelšcheta līnījās — ir lahdus glūščī piramīdei lībšīgīs uššalmeis. Aīš ja tahdā pašchā šahēš žuhē atal wairak muhšu ahtēščhāhwehē. Eš tīl tīkko wīnus šawa tahšlāta apwahrtēni waru manīt. Pa labi, pee Šarubajewa, eš tīkai dšēdu, bet wairš nesarehšu muhšu leelgabalu... Muhšu preeščhā uš šatajeem īšlīšchāneem uššalmešcheem — haugureem — atrahās šchāstīs, redutes un tranšchēas. Dahšas ir tūščhās, bet dahšas eeneentās. Un šaulīte apšpīd un šelti šcho šahpšōščhās šemes peeri tīl loščhī, tīl loščhī. Wīnās ugunīgeē šari wīšu wīrš šemes dedšinat dedšina. Bet šaule paleel šaule. Šchodeen wehl ir kaut kas dšeesmīgās par šauli: tā ir šcho nešchāitamo tehrauda rīhšlū rīhšlūščhāna no šchējeenes turp un no turēnees šchurp.

Leelas, la wīsa eeleja ar wīšēem šaweem šalmeem, šlīntim, atīmeem un haugureem ir weena weenīgā — atpēhšta neswehra rīhšle, un šchī nejaulā rīhšle šchānā un krahš aīšween dšeesmīgāki šchāi nahwes laukā. Un tā wehl krahš! Wīšas šemes dšeejmu īšchāi bahšis ir šaweenojūščhās weenā weenīgā apdulīnājōščā šeneščhānā waj ahrprahģīgā šeebeēnā. Jaur nešchāitāmām plāšām un dōbumeem šēn un wāid aīš neīšchēšchāmā šahpēm muhšu nahgās, ašmu aptāščhāstās wejas šemes mahštes šehpīs. Jilwešu šep:awīdās laukā pašchās. Nospeesha no beesājeem, dšwahču aīšraušchōšheem mīšu šapēhšu īšarolūmeem, wīna lībšī ar šawām nešchātamo šalnu wīršōtēm nodēb aīš šchīs mōžības, šurā šchodeen nobod wīnās weeni bebrnī otruš — šawus brāhšus. Ir jāšata pateesđā: it neweenam īšgudrožumam uš šchīs noschēhlojāmās planētes ušwēš naw bījis tahdū šelmeju, tā šam, šuru šchārīja šchāstīs. Wīna mahđā ar wājadšetu to nosaukt.

Eš tīl jau žēnš, la wīsa eeleja šeneja, wādeja un šawu šem mums. Tūhšlōščheem nahwī, dšeesmas un poštū nešōščhū elāšīgā tehrauda uguns rīhšu tur wīrš šemes mahštes truhšs neredšamī truhšōjās uš wīšām pušem. Tūhšlōščheem ugunswehweju rīhšu tur šmīlšēja, wādeja šchānā, krahšā, šawu un dšedeja... Šchīs no nešchātameem balteem mahšlonīšcheem nesa weenam waj otram — un galu galā daudšēem — nahwī... Baltojā mahšlonīstī uššēšmōja poštū nešōščhā leelšēma, īšchēhās kaut kas tā rīhšēns, tā šprahđēens, kas šaweenojās, war šelt, šašusa šopā ar žiteem par weenu weenīgu. No augšchās kaut kas dšeesmīgās nokriht turumā uš šemes un pēhščhā un wanda žetōščhās šemes mahštes truhšī šaweem neswehra nageem. Mīšū granatās ar trošu spēhšu eerošas wīnās šehpī un peeschēši no wīnās pažetas tūščhpeleki un bruhni — dšeesmīgi apahšchēšemes dšeesmēti. Šimteem rīnšōš wīhdamees, tee lehnām šarauj šawas muguras un

eletrīšlā energīja tad pahwehšchās šlūmā un šehšlās dīglīs tahdā pahšleelā šlūmā war aīšēet bojā, šamāitātees. Mīrums turpret elektrību wada tahlā: un taphēž lūhš mītrums tīkai pašchā šehšlā tā arī wīna aplahrtē it no leela šwara pee augu īšdewīgās elektrīšchānas. (Turpmāš beigās.)

Kuhdraju nošufināščhāna. Wēspīrims jāštrof galwēnās grabwīs pa kuhdraja šritumu un dšīšchām weelam. Grabwī wājaga rakst lībš kuhdrajz dībinām un pāt wehl lahdās pahri pehđas apahšchāgruntē. Tās ir no leela šwara, jo ja tīl dšīli šerof, tad kuhdraja nošufināščhāna, naw panahšlama, lai beš galwēnā tad rakstū arī nešā tahdus blāšus grabwīuš. Galwēno grabwī newājaga uš reīš īštrakt lībšī apahšchāgruntē, jo grabwīš tā la pēuumps un tās buhš jāštrā 2—3 reīšes. Reīšē ar galwēno jāwekt arī pašhga grabwī, tīkai blāšlīšī tā truhšīstī galwēnājam. Šchee pašhga grabwījī weelām 100—150 ašs weens no otru un šolām 1/2, dšīli kuhdraja šahna beesjāmā. Beš šcheem grabwījeem jāwekt wehl wīršus grabwījī 2 pehđas plati augšchāmā un 2 pehđas dšīstī, blāšlīšī pašhga grabwījeem un 20—30 ašū aīššatumā weens no otru. Tahdejabī grabwījī wīšu kuhdraju šadala īšchētruhšōš. Ja kuhdrajš toti leelš, tad jāwekt dīwī galwēnē grabwījī, bet ne šawaf kā wehstī weens no otru. Tā tā ar laiku wīš grabwījī pēuumps leē peehēro, tad tos laiku pa laīkam wājaga īšchērit. Tahdejabī īšgrahweš kuhdrajš pīnīgi īšchuhšī otru waj teesčā gādā. Kad grabwījī īštrakti waj arī reīšē ar wīnu rakšchānu jānožehrt šoh, kas kuhdrajā aug un želīm jāššahšch. Ja nu arī šoku šchānā un želmu šašchānu neīšdara pa wīšu kuhdraju, tad tomehē jārauga to šchārit uš jil eespehđāmš kuhdraja leela plāščhuma.

Degoščhū zilweku glāhščhāna praša leelu apwehribu un arī pašchāšleegščhānos. Tahdos nelāimes gabhūmos, tad lahdām aīšdeguščhās dšehbes, newājaga wīš tīl dšīš šelgētees pehš uhdēna, tā šadabuht lahdū šegu waj arī pašchām nowīllt šwahrtus un ar to aptīhtī degoščhō zilweku, nogahšit to gar šem un wāšlīt, šamehr leelšmas neapēest. Ja naw it nēla pee šokās, tad pašchām jāgahšchās wīršū un ar degoščhō jāwāšlās pa grīhdu, šamehr leelšmas apšahpīt. Kad leelšmas apdšīušchās, tad tīkai wājaga dabuht uhdēni un ar to aplāšlīt nelāimīgo no galwās īhđī šahjam, jo šarstās pahrogģlōtās dšehbes tomehē wehl spēhšu apdedšinat meesu. Dšehbes no apdeguščhā ar ašū nāšī waj šchēhrem jānoģreesch.

nomīršt, šakrīšdami nosmājejoščhōš pīščhōš. Bet krahšchāna un šleegščhāna turpīnājās joprojam, beš pahštrahktuma. Aug un aug. Rā līšas, šīpīraki wairš newar. Bet pehš weenas minūtes juhš dšīrdat atal jāunus dšeesmu šeebeenus, granatū šwīlšchānu, uš wīšām pušem šprahđšōščhū šchēhpeļu un loščhū šchāhšchānu. Un tad wehl weens weenīgš nesa-protamš īščhīch-īščhīch-īščhīch. Nepeerābīs žilweks grībot ne- grībot teel spēesīs no tā šrīstī pee šemes un šlōstī eesčhā wīnās dšīlūmos, pahreģtees šlīntim un nelad wairš nerahđītees uš šchīs mehšonīgās artillerijas uguns nahwes lauka... nahwes lauka...

Tehrauda rīhšles, granatās wēmdamas, šahdēis aīštās arī atpafat. Gadījās arī mums, la šchāpnele pīhšā ne- tahlu no pašchā dūhšēja. Reīšes dšēmit, dīwādšmit, šewīščhī kreīšajā baterījā, wīna pahwehrtās baltojā mahšlonīstī pee pašchās leelgabala rīhšles... Dšeesmas bīja par artillerīšteem, kas tās lahdēja un turumā šchāhwa. Bīja arī dahšas tahdās weetas eelejā, tur wīšī baltee šprahđšōščhū granatū mahšlonīščhī šašusa weenā weenīgā — tīl daudšī wīnu bīra, un šem tām beš šchāudām bīja šaps īšweenā dšihwībāt. Šchāi eelīščhā truhšāi mehš nosdšihwōjam wīšu augu deenu. Šara apraššlūs lajot ween, jil wehli arī tee nebuhtu tēhlot, īhšēnības newar neweens eedomatees. Ja tagadnēs šawās eero-ščhī eet pīnā darbā, tad dšeesmas, to tee nek, naw aprā-šchāmas, ne eedomājamās...

Šīlee, šchāstēe tālai ir te dabā redšamī. Ne tā uš šchā- tūweš. Bet tur, aīš šcheem šalmeem, tur šchē ruhš tūhš-ščhām neswehru rīhšles, — tur dšēdam Wāgnera opeerā arī mīhšas, māigās šchānas. Dšēmitām wehšēm ruhš leelgabali, bet tūhlin aīš teem ir pawīšām žīti šolštī. Tur šrahdā un uš šawu gatawojās muhšu šašāti, šweeđī šrēgi, šchēdšas šineeščhū nāšū nešēji. Tur leela šahjūšmība. Šehšas šaulōš... Tur lehnu, šlūšu gatawojās — šawu brāhli no- kaut. Tur muška, tur dšeesmas, lai eesjūhšminatōš.

Un peespehđi no augšumeem tīl tīkko šadšīrdamī atšlān šchjīmī šepes eegģā šeebeēni. Jil neezīgš īšleekās šchē šchīs lepnāis un dšīšchāmāis šawpījās, blāšām šchīm žilwešu dūšmū šchānām, blāšām muhšu šlīnūmām... Dūhš, tahlu tahlu uš šalnu wīršōtēs melnī pūntī. Wīnās eeraudšija ušmanīgeē šchāstīstī žaur tahšlāteem, noteīja arī tahlumu un, lūhš, šchāpnešī jau štrej teem pretim. Bet tur jau behģ, pat ne- šchāpnot no turēenes un šas šcho nahwīgu šteenu šuhā. Eš šchīm šlīntim it tā peelāstīs. Ir jāpādeleegīnās, la šchāhšš šchāstīs, tur weens žilweks īšhīžhīna otru, ir reebīgš, šeme. Bet redās arī šahre, lai cenāidneeku spēhju pehš eespehđās wairak nahwēt.

Šchīs, ašhīs — ir wajadšīgās šarā. Eš šahlu šaprašī ar preeestī, šuršch šawas augšlūmos apraud šaru, tā žilweša deewīščhās dšehšēles leelāto pašemōjumu! Ša tahdos gabhūmos prašes un šchīs atšchēras un teem naw nesa šopeja, par to naw lo šchāhđītees. Wāhlu meesās buhwe ir tā žetums, tur eeslehgātās dīwās, weena otrāi pawīšām šweščhās dūhšes. Weenas dšīwō ar prahtu, otru — ar šchī... Waj tad nelad wīnām neīšdōšēes šawe- notēes oar kaut to pīnīgu, dšīču, kas rādītu žitadu šaī- meetu, žitadu dšīwī, un tad lai tā atīmīnās par šaru pawīšām īššūstī? Japānu baterijas wehli šašūta pehš muhšu dšee- jām. Wīnās tās it tā meletu, ar šawām tehrauda šolām wīšur grabhđīdamās, bet tās leelajā šahē it wīšāi pašhēp- tās no šcheem cenāidneekā metala dšeesmekšheem. Apšahrtēee uššalni teel behrtim apwehrti ar šchāpnešem un granatām. Bīja bīhšchī, tad wīnu wīršōtēs bīja apweentās pīnīgi weenos pūtešōš, to šahēhta nerimšōščhī šprahđšōščhās dūmbas. Uššalni šuhpeja it tā upurūs nedamī ašhāšchābrīgajām šaru deewām, šuršch šawā ugunīgājā augšlūmā šchīri šchējā šchā- žinōščhūš twāīlūs. Un ne tāi šchāžinōščhūš, bet tāiņi nah- wīgūs... Te w tuwāmā pašpšrahđīt lībīta granatā — it tā lahdus dšeesmekšīs īšlīhšu īš šemes, šajaudams pūtešōš ar dūhšmeem. Wehš žutām, la mums aīšraušās ešpa, eesščhās deg, wīšī ešpōščhānās želī šchāwāudšās. Šeebīgās gāšes šazel pee wīšēem wamščhānu un wehl līgti pehš tam —

Ja šahpšt, tad jādod šlīti dšehreeni. šašēja, tehja, groša, jo pehš leeleem apdeguemeem temperatura mehōš šīpīri šchēšes. Šam gabhūšes nelāime nerīšchām aīšdēđinat dšehbes, tās mehōš behgt laukā un žaur to tīkai pawāiro nelāimī. Wī- šalab tahdā gabhūmā meesēs žar šemī un wāhšēes un raudšit arī leelšmas apšahpēt, dšehbes žehšchī šopā šaspeeschot.

Šchīs war apturet, tad uš wāinu uššāšā šwahģī šadēđīnata līnu waj šolwīnās audēļa pelnūs, šari ar ašīam šopā šamāšas par trī, apahšch šuras wāhš ašchī aīšdēđīt. Šā, šwahģī pagatawots, šchīs lībšēlīšī nešatura nekahdus šlī- mības dīghģūs neš baterijas, tad arī wāhš nedabū eesāstī un štrūt.

Žeets buljōns. Lai dabuhtu 1 mahz. žeta buljōna, jānem 7 mahz. paleešas wehščhāgatas, 3 1/2 mahz. tehgatas, 2 wīstās, 2—3 teļa šahjas un 2 1/2 mahz. žehļa šchēlīnka beš spēka. Wīšā gāšā šahpāšama neleelōš gabalōš, jāšaleel paš- leelā emāļetā dšēšis šatā, šapleer ar 1 1/2 špāina uhdēna un uš šehna uguns jāwahra 8—10 šundas no weetas, laiku pa laīkam apmahšot ar šoka šarotī; šuras naw jānonem. Kad wīrums īšwahrtīs — to īšchāščh, atlīšchāi gāšāi pahēleē tīl daudš uhdēna, la tās pīrščhā beesjāmā apwehrti, un tad to wehl kreēni īšwahra, dabuhtu buljōnu peeleē pee pīrma un šauj atdšīst, pehš šam ruhpģīgi nosmāšļa šašas. Tad bul- jōnu leel atkal uš uguni un pašchāwģī māšot wahra tīl- mehē, šamehr tās šop šchūpa beesjāmā, pehš tā to īšleē pa mehdrenām dšōdinām, šuras eespeeščhā apšlapīnatas ar aukšu uhdēni un šauj taniš atdšīst. Kad buljōns šraukšos atdšīst, tad šraukšos apgahšch uš šeeu waj arī rakšchām papīru un šauj buljōnam jil neēstī apšchuhrt, pehš šam šatru gabalu šewīščhī eetin wāšā papīrā un ušglādā šašāi mehšā weetā. Lai pagatawotu weenu šaleel šīpīra buljōna, jānem gabals žeta buljōna wāreelšā leelumā un jāššahšē šaršā uhdēn- pehš gāščhās šahli peeleelot. Ar šcho buljōna war wahrtī arī šupu. Tahdu žetu buljōnu war arī dabuht pīršt, beš pašchū pagatawotš īšnahē lehtāš un ir arī daudš šabās. Žetu buljōnu war ušglābat šgu laiku. Pehš īšwahrtīščhānās atlīušchās gāšas šchēhēdras šaimneezībā arī war leetā līti. Kad tās īšchāhwe, tās šageuščhā šmalšas peesā un ušglādā wehšā šašā weetā. Tahdī gāšas mīlī ir brangš papīrā ešdeens mahpūntēem, it īhāščhī šemū un rudenī toš ar šchāhdu ešdamo war pamudīnat uš olu deščhānu.

labdas divas nedēļas — man arveem vajadzēja sākāudīt, labset, — istabset is krūbtim tās gīstīgās gāses, kas eespeedās tur plaufchōs.

J. Kr.

No eekschjemes.

a) Waldibas siņas.

Par otrās Mandšurijas armijas inspektoru eezeltis 16. armijas korpusa artilerijas preekschneeks general-adjutants Kachanovs.

Par pirmās Klūfās okeana eskadras komandantu, kā „Kreemu teleg. ag.“ siņo, eezeltis Kontradmirāls Sejens.

b) Baltijas notikumi.

Rekruschu nemschanas siņa eekschleetu ministris bewis jaunu nolohmumu: Atteezofcham eestahdem teel eesubtits leels daudjums luhgumu, lai atkauj wilt loses pee ta eezirtna kara klaušbas komiſijas, kur rekruts dšhwō un newis pee tās, pee luras wiņsch peerastits pehſ jawas peederibas. Šho luhgumu eesneegschana lufumigi noteiktis laiks ir ta gada 15. janwaris, tad jaunektim jastahjas pee loſchu wilſschanas. Tomehr kara komiſijas mehſa eewehrot un pehſ eespehjas ſchahdus luhgumus iſpildit ari tad, tad tee bija eesneegit mehlat. Tagad eekschleetu ministrija peesubtījufe wiſam kara komiſijam preekschraſtu, ka ſchahdi luhgumi eewehrolami un pehſ eespehjas iſpildami weenigi tiſat tad, ja luhſjeis-rekrutis dšhwō ne tuwat par 1000 werſtem no tās kara klauſibas komiſijas, pee luras tas peerastits pehſ jawas peederibas. Šhis aprobeschjums biſis wajadſigs tapehſ, ka ſchahdu luhſjeju ſtaits ſtīpri wairojees, jaur to raduſchees daſchadi apgrahbtinajumi un pat pchpratumu. Kara klauſibas peenaſtums ir wispabrīgs pawalſneeku peenaſtums un tapehſ katram kara klauſibas iſpildichanas deht eesautlam rekrutum ir jaerodas noteiktā laikā pee ſawas kara klauſibas komiſijas. Tā iſſaidrots eekschleetu ministrijas pawehle. Tā tad togad tahdas pahrraſtiſchanās kā lihſi ſchim, kur rekruschi mehſa pat pahrraſtitees no weenas kara klauſibas blafus komiſijas uſ otru, kā peem, no Rigas uſ Zehju un ſtrabi, — newarēs wairis notifi. Tifai 1000 werſtes tahju no ſawas peederibas weetas dšhwōjoſchſ rekruts warēs pahrraſtitees uſ tās weetas kara klauſibas komiſiju, kur dšhwō.

J. Kr.

Referwes apafſchareiwjem mobilifazijas gabijumā peefſchiramo atweeglinajumu siņa kara ministrija, ſaſiņā ar eekschleetu ministriju, ſarj jitu, iſdemufe ſeſoſchus notikumus: „Pee referwes apafſchareiwju weſelibas ſahmoſta imelleſchanas wiņu peenemſchanas weeta jaduht ſlaht: a) aprinkā muſſchneezibas deputatam, un b) ta pagofſta wejafam woi wiņa palihgām, pee lura eesaujameem peederigſ. Ja eesaujameem ir ſawā gimenē ar wairak nekā dīweem darba neſpehſigiem gimenēs lojſteem weenigais ſtrahdneeks, tad uſ wiņa eesaulſchanas ſahrtis otras puſas teel apſhmetis wiņa gimenēs lojſtu ſtaits. Ja referwes apafſchareiwju mobilifazijas deenā wiņu ſarodas wairak nekā wajadſigs, tad kara preekschneeks augſchā minetos gimenēs apgadnecus atdala ſewiſchā referwes komandā. Ja, waja- dſibas gabijumā, jonem referwiſti no ſchim komandam, tad wiſpirms nemami no dīweem wejafem deeneſta gadeem tahdi, uſ luru eesaulſchanas ſahrtiem naw nelahdu peehſimju, pehſ tam tahdi, lūreem tribs darba neſpehſigi lojſti, tad — tſchetri, peezi u. t. t. Wajadſigo ſtaitu nonemot wiſi pahri palihg- ſchee atlaiſchami mahjas. Šhis kara un eekschleetu ministrijas riſhojum no ſcha gada 4. auguſta ir paſinots gubernatoreem un no teem tahlat kara klauſibas komiſijam un pagafſtu waldem — to eewehribai un iſpildichanai.

Par Somijā apſhmetem fuſchcem awiſē „Walt. Wochenſchrift“ Dr. Guido Schneiders paſino ſeſoſchas siņas: „Eš ſonehmu no profeſora barona S. A. Palmēna ſeſoſcho ſiņojumu un teeku luhgis to iſſinot Baltijas gubernās: „Kopſch 18. julija mehſ ſwejojām ar mana paſcha fuſchu murdeem. Sahlumā nebija nelahdu panahſumu. 19. julijā (pehſ jaunā ſiſta) ſahchram pīrmo ſuti. Wiſwairak mehſ wiņa ſahchram laikā no 15. lihſi 20. auguſtam. Lihſi ſchim ſaherto ſuichu ſtaits ir pahri par 80 gabaleem. 75 no teem tiſa apſhmeti un eelaiſti atpaſat. Wiņi ſwehra ſaurmehra 1 kilogramu (apm. 2 1/2 mahz.). Tee tiſa eelaiſti atpaſat 11., 16., 21. un 27. auguſtā (pehſ j. ſ.) un drihſumā wehl daſchit tiſt eelaiſti. Celaiſchana notifa mana paſcha juhemalā (muſiſcha Zwärminne, 20 werſtes uſ ritheem no Hango). Paſtſchanas ſhime ir maſa ſudraba platiiti ar burteem F. T. 1. . . . (100) un telofſchee numuri. Plate atrobas 15—25 ſentimetru no aſtes gala muguras ſpuru ſahne. Tai preekſhā ir eekſchūta, tapat ka pagahjuſchā gadā, dſelteni ſaršana ſhda aukliņa ar meſju un ſarajofchamees gatem. Auliu ſchkeedras ir ſaſſaititas un katra ſuſcha ſmagums peehſhmetis. 30. (17.) auguſtā 1904. gadā.“ — Warons Palmēns lihſi muſhu juhemal- neelus ſewiſchā eewehrot tagad kertos ſuichus, un ja pama- nitu lahdos no ſchim ſhmem, tad tos eesubtit uſ ſchahdu adreſi: „Finnland, Zoologische Station Zwärminne“. Par latru atraſtu ſudraba platiiti ir ſhda aukliņa eesubtitajis dabū 2 ſomu marſas (= 75 lap.). Paſtſchanas ſhmem ir ſewiſchā konſtruſtija un tadeht wiſtoſchana un krahpſchana ſta- jhā ir weegli iſſinamas. — uſch.

No Ahdaſchcem. Septembra ſahlumā pee mums notifa atal behdigs gabijums, ſam par zehloni bija pah- mehriģa alkoholiſtu diehreenu leetoſchana. Šchejeenes wejafā Riſſuru trogā bija ſapuhjees pulhinſch alfohola miſhoraju. Šekarſuſchi deefgan, tee ſahſa ſawſtarpeji „iſmedginat ſpehſus“, pee tam lahdam jaunam, ſpehzigam puſim ta pretineeks tiſ ſtīpri eeſta ar lahdu ſmagu eerozi pa galwu, ka tas otrā deenā nomira, noweſis Rigas ſimnizā. — 20. ſeptembri mums bija otra ſkolotaja wehſeſchana weetejai diwlaſagai pagafſta ſkolai. Eewehrita lahdu Luſſina ſgu (neſeminariſtu). Labu iſturibu nahlamā weeta! — Karlis.

No Zehſim. Šcha mehneſcha ſahlumā tiſchot at- lahſta telefona ſaſiſme ſarj Rigu un Zehſim un lahdam 15 apſchreſejām muſſcham.

Baunu M. ſkolā 17. ſeptembri par ſkolotaju tiſa eewehleta M. Oſtina jaunundſe. Tejami. Tautas ſkolā,

wiſpahri pedagogijas laukā ſeeweetei latrā ſiņā eerahdama leelala ſoma nekā tas deemscheht lihſi ſchim notijs.

No Lubanas. Latſchu reſ ar leelām ſomam un ſleepſchanos ſiſam pee literariſtā watarā 26. ſeptembri. Lu- baneſchi weenumehr eejuhſminas no latras jounas parahdibas, wiņi intereijas par latru jaunu galſmas ſariwu, kas eespihd wiņu deſſigajās ſirdis. Tapat tas bija pee literariſtā watarā: publika bija turejuſe par ſawu ſwehtu peenahlumu, kupli ap- mellet ſcho juhſmigo gara daudjumu. Pee preekſchneſumeem bija manamo ruhpiga iſwehle, ar ſewiſchā labu garſchu. Diejas ar dramatiſtu ſaturu atſahja publika dšhwō eespaidu. Ne maſat juhſmigas bija diejas ari ar weeglaſu ſaturu. Le- lais paldees „muſhu diſchajeem“ Weeſigās beedribas darbi- neekem un wiņu ſahjenscheem. Tadeht, lūngi, nekautrejataes ſalpot ſaweem zehlaſeem mehſeem, mehſ, publika, wiſu uſ- nemſim ar leelalo preela. No—o—r.

No Linascheem. Rudens tumschajām naktim eestah- jotees, ſche un apahbtne ſagſi pehdeja laikā nadſigi praktiſe „ſawā arodā“ — iſdara ſahdſibu palat ſahdſibas. Nakti no 20. uſ 21. ſeptembri, „tumsas waroni“, kā domajams, ar palatſiſtām atſiehgām atſiehgufchi Linaschu pareiſtīģio ba- niņas durwis, iſ luras tad iſnefuſchi: 14 rbt. ſtairas naudas, ſelta kruſtu, bikeri, bibeli un žitas wehrtigas leetas, kopā par 300 rbt. Tani paſchā nakti, daſchus ſimtus ſotus atliatu no min. baſniņās, B. mahjas ſaimneekam tiſa noſagts: ſirgſ, ſe- deru rati, wairak audeſku gabali, peezi podi ſweeſta un daſchās žitas leetas, kopwehrtibā — 400 rubli. Tā ſagti, ka mantas naw wehl uſeeti. Noteel palatmelſchana.

Ainaschneeks.

No Walfas. „Mahjas Beeſa“ 39. numurā, ſiņo- jumā no Walfas par teem, kuri no 1.—18. ſeptembri ſch. g. iſtureja eſkamenus uſ tautiſtolotaja ſchepſam Walfas piſſeſtas ſkolas pedagogiſkā ſehde, iſlaihſi ſchahds latweetiſ: Alfreds Seediſch un Annas pagafſta (Widſeme).

No Pernawas. Johans Lindſi, luru, kā „Bernauer Zeitung“ ſiņo, poliģija jau loſch mehneſcheem twarſtiģufe, togad wairis neatrodotees ſarj dšhwōjem. Pehdeja laikā Lindſi ſawus ſahdſibas un laupiſchanas darbus ſtrahdajis Walmeeras aprinkā Zeturdeem, 23. ſeptembri Lindſi eelauſees lahdas mahjas, kur tiģis trauzets un ſahſantus. Gewainots tas wehl behdſis, bet tad mahjas eemibneeki apbrunofuſchees tam di- nuſchees palat, to panahſufchi un greibejuſchi ſanemt zeeti, tad laupitajis Lindſi, redſedams, ka iſimult neceſpehjami, patſ ſewi noſchahwees.

No Juriewas. Sawads ſahdſibas atgahijums ſchajās deenas notijs Uliſas pagafſtā. Rahdā nakti Zeneſu ſaimneka rentneekam noſagts ſirgſ, ſirga leetas, rati, 6 puđri meeſchu un 2 puđri ſartupelu. Sahdſiba uſeeta tuhlin rihtā, pehſ tam apogoties dſinās tuhlin ſagim palat pehſ pehdam, kas aiſweduſchās uſ piſſehtu. Marijas muſſchās eelā, netahl no ažu ſimlas, leprejs eeraudhſis ſawus ſirgus un ratus un lahdu ſemneeku ratos ſehdam. Eeſlatotees ſehdetajam aģis, tas leelſti pahreſteigis: wiņa ſirga un žitu montu ſagſis nebijis neweens žis, kā — patſ mahjas iſpahſneeks. Ar gorodo- wola palihſibu mahju rentneeks nu mahju iſpahſneeku aiſ- ſeepis uſ aprinkā poliģiju.

Arrensburgas piſſeſtas ſkolā, kā igauņu awiſe „Undſed“ ſiņo, eegahdats lahdas 20 piſtines un 1000 pa- tronas, lai ſtolenus eepaſhſinatu ar ſchaujameem riſheem un teem dotu eespehju labal ſapraſt kara notikumus.

No Jelgawas. Ahtra nahwe. 22. ſeptembri pehſ puſdeenas peepeschi nomira 2. pirti, Dobeles eelā, Kurſemes gubernas waldes eerehdnis L., pee lura wehlal atraſti wairak tā 4000 rbt. naudas, lurus wiņch bija ſa- krahijs, gauſcham ſtopi dšhwōdam. Šcho naudas ſumu L. nehjojis arveem ſlaht pee ſewis, laiſam baiddamees, lai to nenofog. L. ir neprejejees, 63 gadus wejs un nomiris ar ſirdſtreeku. (R. Aw.)

Djolmuſchā, Jelgawas tuwumā, kā „Mitauer Ztg.“ ſiņo, neſen lahda nakti nodedſis ſeena ſchluhnis ari wiſu ſeenu. Saudejums eſot ap 2000 rublu leek. Schluhnis un ſeens nehjuſchi apdroſchinati. Uguns, kā domajot, eſot peelſta.

Tukuma baſniņā brihwmahſleneeki brahſi Juris un Pawils Jariāni 17. oktobri ſaribhōs garigu konjertu.

No Durbes pagafſta. Mehſ durbeneeki drihſumā dabuſim wehlet diwus pagofſta wejafu palihgus. Weens bija no amata atſahdinats. Driſ, zeturdeem 23. ſeptembri, beigdamis amata darſchanas weetejai pagafſtmahjā, aiſbraujis uſ Durbi. Mahjā braujot tam gabijus nelaiwe, eegahſees grabwi, un tur wehl neſinams apſahſkōs nobeldſees. Ne- laiſis bija wehl jauns žitweks, prejejees, wiņu apraud ſeewa ar pabrīs maſeem behnimeem. (R. Aw.)

No Saldus. 24. ſeptembri leelam kauſchu baram peedalotees riſa guldinats weetejai kopſehdā muſhu keſteris un ebrģelneeks Karlis Šepſiſ. Kapa runu tureja mahj- tajis Bečera ſg. latweeſchu un wahju walodā. Baſniņas preekſchahwju wahrdā no nelaiſi atwahhās gruntneeks Bau- mana ſg. Tad ſkolotojs Rečliſch ſg. kureſch aiſgrahhſoſchus wahrdos tehloja ſarmā Š. tehwa nopelnus, wiņa iģafā dar- bības laikā, noſaufamis wiņu par draudſes miſhuti, luru wahrdū tas ari ir pelniſis. K. L.—ko.

Wentſpiliģ, kā „Wind. Anz.“ ſiņo, domemu ministra palihģis apjolijis dot peldu nama zehſchana ſrona meſchā lahdu ſemes gabalu uſ wiſeem laiſkeem deht maſſas. Peldu weetu eetaiſe, deht ſchahdam, Wentſpiliģ uſplauſchānu paweģinas.

Leepajā, kā „Lit. Ztg.“ wehſti, daſchās deenas atpaſat uſ kara oſtas kanalo ploſta noriſinajusēs ſeſoſcha greiſſerdības tragediģa: lahds ſkolotajs B. W. diwas reises iſſchauj uſ ſawu lihgamu M. iſdſi, to bihſtami eewainodams laſtā un galwā. Publika, luras tur biģis miſlam daudſ, greiſſerdības moģitam lihgamaim atnehmuſe rewolwert, lihgamainis tiģis apjeeti- nats un gzehti eewainota jaunawa aiſweſta uſ ſimnizu.

Sarpeles draudſe, kā igauņu awiſe „Undſed“ ſiņo, uſlihduſchi witi, kuri ſaploſhjuſchi wairak aitu. Karſch, witi, bads wejos laikos nahluſchi reiſe, tā wejati laudis galwas kratidami nobubinot.

c) No žitām Kreewijas puſem.

No Peterburgas. Par eekschleetu ministra beedri eezeltis Wiņa Majeſtates Keiſara ſanzelejas direktora weetas iſpilditajis generalmajors Konſtantins Riđewſkiſ, luras uſti-

ģeti poliģijas preekſchneeka un ſchandarwu korpiſa komandanta peenohlumi. Jaunais poliģijas un ſchandarmeriģas pahrwald- neekſ R. Riđewſkiſ dſinās 1852. gadā un iģiģitibu daudhjis Keiſara Majeſtates teeku ſinatnes ſkolā. Pehſ kurſa beig- ſchanas R. Riđewſkiſ eestahjees kara deenā un tā poruſchkiſ ži- niņas lihſi ari kreemu-turku kara. 1898. gadā tas tiſa pa- augſtinois par generalmajoru un 1900. gadā eezeltis par Kei- ſara Majeſtates kabinetā direktora weetas iſpilditaju.

Eekschleetu ministris, ſaſiņā ar kara ministri, atſinis par derigu, ſahrtības uſtureſchanas ſiņā rekruschu eesaulſchana, aprinku (eeģirtnu) un piſſehtu kara klauſibas waldem uſdot, tahdem rekruscheem, kuri pee deht ruſſchees atnoht ſchajās waldēs waj eesaulſchanas weetas trauģe ſahrtibu, atnemt atwahſinajumu apmellet mahjas un wiņus deht laweſchanas nodot kara ſpehka preekſchneekem.

Dſelģzeta pafafſcheeru braufſchanas naudu nodomams paugſtinat uſ wiſeem Kreewijas dſelģſeteem.

Maſkawas maſturigu ſtudentu palihdſi- bas komiteja parafſi ſawahluſe ſeptembra mehneſi maſ- turigu ſtudentu pabalſtam ap 25,000 rbt. Tagad wiņas kaſe kara deht gluſchi tukſcha, jo neweens no bagatigeem dab- winajumeem ſchogad neeenahjis. Tahdā ſahrtā it wiſi pa- balſta luhgumi ſchogad jaatlahj neiſpiliti.

Somijas ſenatam Wiſauglakti pawehlets ſpert ſotus, lai aiſſawetu ſirgu iſweſchānu iſ Somijas.

Wilnas, Kaunas un Graudnas generalguber- natora amatu, kā „Zuſchani Kroi“ ſiņo, atģelchot.

Warschawas gubernatora deenas pawehle poliģijai. Šhi pawehle dota lahda ſewiſchka gabijuma deht, kur ſtrahdneeki bija uſbrufuſchi notomandeteem kara wiħreem. 6. ſeptembri wairaki ſtrahdneeki uſbrufa 182. Grobowas referwes lahneeku pulka trim ſaldateem, ne- tahju no Powonſlowſkas elematora ſargu mahjinas. Unter- ofiģeeru ſargu weetas wiſepawehlneeks dabuja tuhlin par to ſiņu. Atlihdſi wiņſch ſiņu dabuja, tas noſuhģija turp tribs plintem apbrunofus ſaldatus, ar weenu wiſneeku tur ſlaht. Komandai tuwoģotees, ſtrahdneeku pulks, kas aiſween peeauga, ſahſa ſcho komandu apmehtat akmeeneem. Pee tam weens no ſchis komandas loģkeem dabuja weeglu eewainojumu. Draud- doſcho ſahwolkli eewehrojot, wiſneeks pawehģeja iſſchaut gairā. Strahdneeki pehſ tam no tahlatas wajaſchanas aprima.

Kaut ari peekriģtu tam, ka pee eelu nemereem eeweh- rojama aiſween leelā mehra paſchawaldichanas un apdomiba no pawehģetaja puſes, tomehr, ne maſat, es atrodū, ka ſchā gabijuma, kur kauſchu bars bija ſahjis meſ uſ ſaldateem ar akmeeneem — atſahpſchanaš un iſſchauſchana gairā bija neweeta un apbrunofu ſaldatu pawiſam neģeeninga. Šahſtahdā gabijumā neatleel nelas žis pahri, ka weenigi leetot eeroģiģus, pee lam tas ſadara droſchi, lai tad nemereeneekem newaretu pat domās eenaht, ka wiņi eedriģhſas neģoditi kara wiħru apwatnot un aiſſahrti. Wiſwairak pehdeja laikā beehi ween eewehrota baģiģa no atbildības par eeroģiģu leetoſchānu tam lihſdſigos gabijumos. Tas nemera zehģejuſ tiſai pamu- dina — palſt ſchahdigeem par kara wiħru augſu no ſiģhi wiņu deenā iſpildichana. Tapehſ tad uſaģina wiſas preekſchneekus, lūreem ta rihģida ir, ſa- weem apafſchneekem peenahģiģā ſahrtā iſſaidrot un peelodinat, lahds gabijumos ir iſumigi nepeģeģchama eeroģiģu leetoſ- ſchana un tur newar pee atbildības ſaukt tahdus, kas leh- ruſchees pee ſchā pehdeja lihſſeſta.

No Riſchincwas. Latrakſis „Zuſchnoje Dboſentije“ wehſti par daſchcem raſturisſheem atgahijumeem, tas notifuſchi pee referwiſtu eesaulſchanas. Tā peem. lahda referwiſta lau- lota draubene pawadijuſe ſawu laulatu draugu lihſi kara klauſibas komiſijai un tā uſbudinajufes, ka nelaiſā dſemģejuſe neģihwu behru. Žis lahds referwiſti atſat palģis wahj- prahtīgš un biģis jaeweeto Riſchincwas wahjprahtigo namā. Relaimiģigis biģis prejejees. No wiſeem kara eesaujameem 1251 iſſkaidroģuſchi, ka eſot ſimi, komiģija turpreit par tee- ſcham neberigeem oſtluſhe tiģai 360. — Eesaujamo ſarjā eſot leek pulks ſrona un komunaleerehdnu, ſantoriku, tiģo- taju, amateeku. Deenwidus-Kreewijas banſas Riſchincwas nodatit ween peem. biģis kara deeneſtā jaſahģa lahda treſhā data no ſaweem eerehdneem.

No Samaras „Aſtr. Weſtn.“ raſta par ſchahdu ſatreeģoſchu gabijumu, kas notijs noģot no Sa- maras kara brauģeenam. Pee brauģeena atwahģejes lahds jauns ofiģeeris no ſawas laulatas draubenes, lura nepawiſam neģreģejuſe no ſawa dšhwēs beedra ſchritees un leģjuſe ſarſas aģaras. Ofiģeeris ari turejees wiſeem ſpehkeem, lai neſahlu raudat. Te atſaneģis loſomotimes ſwiłpees. Jaunais wiħs iģal neģtureģis. Wiņſch noģeltis ſemē tā noplants un biģis uſ weetas beģtes.

Odeſā lahds ſkolotajs Borowſkiſ, eedams lahdu rihtu aģri pa Permoſnajas eelu, eeraudhģija ſemē ſahģta, kureſch lihſi puſei bija atwehrtis. Sahģelā bija redſams ſehna giģmis. Puģehlis wahlu un pahģeģinajees, ka ſehns dšhwōs, Borow- ſkiſ wiņu ſahģa kratit. Pehſ iſſlata apmeħram 8 gadus weģatis ſehns atwehra aģis, iſſahģa no ſahģta, ſahģta raudat un ſauģa pehſ tehwa. Sehnu eemeda tuwakā tiģotamā un tur wiņa biģchu kabatā atrada ſehmiti, luras ſatures ſchahds: „Luhģju manam deħlam dot pajumti. Newaru wiņu uſtureģ, zeeſchu patſ badu. Es wiņu eemibſinaju un eelika ſahģtā, lai weħru labu žitweku uģmaģibu uſ wiņu. Patſ neeſmu ſcheģeenees un atweđu wiņu no tahģeeneš.“

No Rigas.

Tautas apģaiſmoſchanas ministrs Glasowš, kā awiſes ſiņo, 7. oktobra rihtā eeradſchotees Riga.

Ar Jura lentu apbalwotas ari diwas riđeneģes, Rigas žentralā paſta-telegraſa ſantora biģuſchā preekſchneeka Perwoſwanſta diwas meitas par nopelneem ſaujā pee Ewo- janas, kur uſupuredamās loģuſchās eewainotās.

Alekſandrs Danģigers, Rigas paſiģtamās ſimlſiģas dreģhju krahpotawas un iħteritawas iħpaſchneeks, 25. ſeptembri Berlinē nomiris. Relaiģis aiſſneedſis tiģ 57 gadi leelu weģumu.

Par weetejas Kreemu awiģes „Riſchſki Weſniſka“ redaktorū, kā „Walt. Weſtn.“ ſiņo, apſtīpri- nats Iwanš Wiģoģis.

Rīgas jaunajos zētumos svehtheen, 3. oktobrī eeswehtija zētumos eerihfotō — pareisthigo Sw. Nikolaja bāstijū. Eeswehtichānu isdārija wina eminenze Rīgās un Jēlgawās archibissaps Agatangels. Pēe eeswehtichānas zēromonhās nāht bija wina effelenze Wīdjemēs gubernators, generalleitnants Vāschlows, wizegubernators Rēskudows, Wīdjemēs gubernās zētumu inspektors barons Mīrbachs un wehī daudis ziti administrācijās un teesū eestahschū preelshstahwīt. Pēh zēwehtichānas zēromonhās nāhtesofschēem pāfneedsa tehju. Eeja zētumu laukā bija atkautā tilai usāizinateem, starp teem arī laistrāstu koreispondeentēem pret fēwischām bīketem. Nāhtsochū svehtheen, 10. oktobrī eeswehtis luterānu un katolu bāstijās. J. Kr.

Rīgas Latweeschū beedribā svehtheen, 3. oktobrī bija fārihofs islofejums par labu Rīgās Laltu. Labdarības beedribās meitenu skolai un nabageim.

Rīgas Latweeschū beedribas teatris treshtheen, 6. oktobrī irahdis: Māsa Dreyera joku lugu is wejpūschū dshwes „Seeweeschū eenaidees“.

Jaunajā Latweeschū (Sabēedribās, Romanowa eelā Nr. 25.) teatris svehtheen, 3. oktobrī irahdija Gerbarta Hauptmāna „Nogrīmūschō swanū“, kuresch latwīstī tultots no Raima un Apasijās. Zeturdeen, 7. oktobrī tiks uswešta eperete „Kālnāzīs“ (Obersteiger).

Rīgas pilsehtas wahju teatris pagahjuschā nedetā (zeturdeen, 30. septembri) pirmo reiš tika israhdita kahda jauna trihs zehleenu stāu luga „Waterlant“ no Richarda Sklowroneta, kura ne weenā ween finā pelna eewehribu, jebichū lūgai arī trūhstī paleetamās literārišās wehrtības, nestatotees us dāschēem tās labi sīhmeteem rakstureem, kā peem. kaptaina slied kēndjes. Lūgā starp ziti aīstufinatās un raudsītis apstahdāt kahds dshitāks psihologišks problems. Behrneem beschādam ir dabīstās teesības us patstahwīgas fawās indīwīdualitātes atīhstību un īstōschānu. Bezaku, īspāschī mahtes dabā, wehletees, lai behrnu indīwīdualitāte un to wehleschānās fastānetu ar wīnu wehleschānu. Mahtes wehleschānās tahdās, it kā tad weenojochā faite nefad nebuhtu ituse pahgreestā, tā reiš īsteizās kahds eewehrojams psihologs, prof. Desoars. Tāisni tā tas arī lūgā „Waterlant“. Kahds jauns juhrās ofīzeers, wahrdā Anšs Hōltsfeuers, ir ar firdi un dwehjelī juhrneeks. Us juhrās wīnch it kā fawā elementā. Juhrneeks arī ir wina tehnīs, kuresch fugim grīmsit glahbdams is grīmsitochā luga fāstēs kahdu behrnu pāts eet waronigī bojā. Anša mahte nu pēh fawā wīhra nāhwēs no fawā dehla praša, lai tās īstahjās is juhrneezības deenāstā un labāf paleel par tīrgotāju. Newarechams panest mahtes afaru, Anšs tai to arī apstāla darit un dāra. Bet biroja dshīwe ir preelsh Ansa it kā kaps. Wīnam jāschd birojā, kamehr tā beedri pēe Taku waronigī zīhnās. Anšim tās wāirs naw īsturāms. Wīnch lūhds mahī, lai atpwabina no tai dotā wahrdā. Mahte ne par to ne. Wīnai tās tā patīh, kā Anšs tās turumā. Neīhds nelahdās lūhgschānās, nelahdi aīstahdijumi, kā Anšs nelaimigs, kā tās tīf us juhrās war swābadi dshāschot un jūstēs laimigs, mahte paleel pēe fawā. Tītai tad, kad tā redī, kā wina nespehī, nestatotees us tai doto wahrdū, fawā dehla paturee, lai arī waj nelaimīga dehla, tā kā tam wehī weena īeja, labprahīgi eet nāhwē, ja newar no jauna palīst par juhrneeku, fāluhst arī mahtes pretefīta un tā dehlu atpwabina no tai dotā wahrdā. Apdīeēdātai mahtes mīhlesībai lūgā „Waterlant“ sīpī egoīstīfka nokrahša. Vai arī luga naw nelahds eewehrojams mahšklas darbīs un nestatotees us wīfam tās daudisjām wahjājam pūšem wīna tomehr redšechānās zēniga.

Nāhtsochū deenu teaira repertuārs schahds. Irāhdīs: treshtheen, 6. oktobrī: „Der Kāstelbinder“; zeturdeen, 7. oktobrī: joku „Einen Zug will er sich machen“; pēektdeen, 8. oktobrī: opereti „Eine Nacht in Venedig“; — fēstdeen, 9. oktobrī: luga naw wehī noteīfka; svehtheen, 10. okt., pulkst. 2 deenā: „Sein Prinzschēn“ un pulkst. 7 1/2 walarā: „Die Königin von Saba“.

II. pilsehtas (freewu) teatris. Pirmā schīs sešonas nowitate, godāgotā Zēndosimowa tendēnes drama „Neapratke“ buhtu pareīfā fāuzama apmehram „Schuhpība jeb trīhsfahreja fēstāwība“ un nepeln pīlīgi mahšklas darbā wahrdū. Eespaīdu tomehr tā atstahja leelīstu, tā kā nerwofās damās sahla gīhbt, jo Mīchāllowks lūgās waronī tehlōja nepābrīpehjami. Ziti spēhī kā Tenīsch un Rīlīnās ldes un Stroganows arī sneedja loti daudī. — Wehī eewehrojama bīj G. Hauptmāna dramās „Weentufi laudīs“ irāhde, kūrā Andrejema līhds ar Garlamonu un Rōksanowu besgalīgi fājubhmināja publītu. Pēektdeen gaidāma eewehrojama irāhde, jo tad uswehīs pīrma reiš Brīd slaweno dramu „Sorlanāis mehtelīs“.

Tabakas fabrika „J. W. Guffew“ eeguwufe nupat pāfaules īstahde Sw. Lūjā, kā mums teel sīnots, pīrmo godālgū — selta medatu par wīnās īstahdājumū: Wāfuna un Schwīzenta.

Wīdjemēs gubernators administratīwā kahetā 9. septembri nosodījis Jōhannu Schēffelt, Mīkula Bogdanowu un Wahjijās pāwalstneeku Eduardu Anīf par eerotschū nehšfāschānu, kotru ar 3 rbt. naudas sodā.

Wīdjemēs gubernators administratīwā kahetā 10. septembri nosodījis Mīronu Šcharālinu par eerotschū nehšfāschānu ar septīnam deernam arestā.

Wīdjemēs gubernators administratīwā kahetā 10. septembri nosodījis Juri Mī par eerotschū nehšfāschānu ar 3 rbt. naudas sodā.

Wīdjemēs gubernators administratīwā kahetā 11. septembri nosodījis Iwanu Pāptowu par eerotschū nehšfāschānu ar 3 rbt. naudas sodā.

Konzeisjās. Wīdjemēs gubernatora weetas īstīlītājis atīahwīt: 1) awīšes „Deenās Lapas“ īdewejeem Sēlōs mās-pīlsonim Jēlabam Jākobsonam un Rīgās mās-pīlsonim Mārīnam Dsolīnam Rīgā, Elīfābetes eelā Nr. 16 atwehrt drūtatowū; 2) Pēteram Kēpīnam Rīgā, Teatra eelā Nr. 10 atwehrt wīna Dīnamīndes eelā Nr. 46 atrodoschās grahmatu tīrgotawās nodatū.

Sleplawība. 27. septembri ap pulkst. 8 no rīhta 60 gadus wezo mūschneeku Teofīlu Sīmanowīschū atrada nogalīnatu wīnā dshwōkī Keelā Māskawās eelā Nr. 173. Sleplawās Grīgorījs Fēdorows, Fēdors Wīnōws, Dmītrījs Rōnātenōfs un Jōhāns Rōsmāns tika useeti un atīnās, kā isdārijuschī nosēgumu. Dāta nolaupīto leetu atrāfās.

Adolfa Allunana atwadīschānās no Rīgas publīkas notīschot, kā nupat dabonam dshredt, svehtheen, 7. novembri Rīgās Wāhju Umātū. beedribā. Blāschāfās sīnās par scho katram laimeetim eewehrojāmo deenu pāfneeghīm turpmat.

Neufmanīga braukšchāna. 27. septembri Daugawās malā eelu dshēfjetu wagons Nr. 155 usbrauja strāhdeeklam Karlim Urbanam, pahrlausa tam kreīso lahju un eewainoīja zēgalu un galwu.

Cewainoschāna. Wīlhelms Gudowīschs sīnoja, ka 26. septembri, pulkst. 7 walarā wairaf nepāhstāmi wīhreeschī nogrubduschī wīnu Daugawās malā no eelu dshēfjetu perona un ar nāsi eewainojuschī fāhnos.

Utrāstis līhīs. 23. septembri Rūmpumīschās eelā, eepretim namam Nr. 3, uhdens pīlnā grabwī atrada Ernsta Rīmberga līhī. Gīhmi bija redsami wairaf sīlī plantumi.

Grahmatu galds.

„Tīzības mahjība“ no A. Zēndes. Salīhdsīnot agrāto latweeschū behrnu mahjības grahmatās ar tagadejām, tee ir apfāuschāmi, kūrī tagad fābt mahjītees, jo wīneem wīst teel pābarīs weeglāfī fāprotāms, īnteresantāks un pāfneegts dāīfātā eetehrpumā. Mahjības grahmatās teel īsdotās gīhsteem bīschū sīhmejumeem, zaur to tā fākot mahjība jau pāti no fēwis eet galwā. Tahdā weeglī fāprotāmā weidā un gīhbtā formā, ir arī A. Zēndes „Tīzības mahjība“. Kā rehsams, fāstahdītājā mehrīs ir bījis, tīzības mahjību pāfneegt mūshu trīšēemneeku mahjības laīfam pēemehrotu, kā teem buhtu eespehjāms to arī teeschām aptwert, kas jau nu reiš jāmahjās. Pēe tam toti patīhāmū eespaīdu dāra schīs grahmatās gresnojums, mahšklas glesnu atīehlojumeem no pāfaules slaweneem mehsereem tā: Māfāela, Tīziana, Leonardo da Wīntschīja, Rōredschīja, Pēekhorsta, Hofmāna, Dorē un j. Tītai spēhī, kā te ir līfka sweje drūstu sem pubra un pēe bīldem naw sīhmeti mahšleneeku wahrdi un mahšklas nosīhme, jo tad līhds ar tīzības mahjību ir mūshu trīšēemneekem buhtu jau pāfārdrojums por mahšlu, to tee eemahjītos pāschēem nemanot. Pēe turpmāta īsdewuma tās arī zēramīs tīfs eewehrotīs. P.

Tablōjee austrumi.

Generaladjutanta Rūropātkīna sīnojums Kīneeschū svehtbīrschū leetā.

Generaladjutanta Rūropātkīna wīspādewīgā telegrāma Wīna Keisārišat Mājestātei: „Eewehrojot Kīnās wāldības eestahschū sūhdshības, kā mūshu kārā pulkī esot īstīstuschī Keisārišo lapu svehtbīrschū Jūlīnā, es pāts apstātijū bīrsi un lapus. Sūhdshēchānās ir nedībnāta: neweens tofs parkā, kūrā atrodās ehlas un lapi, naw no mūshu saldāteem aīstīst; pēe wahreem stāhw mūshu fārgi, kūrī saldatus parkā nelāīsch. Es īspāschānu Kīneeschū eerehdūus, kūrī tagad apfārgā lāpus, bet teem par mūshu saldāteem nebija it nekahdu sūhdshību. Pēe postījū uzeļschānās mūshu saldāteem bija jāīschērt kōfī pā galwenāi lābrtai us Sunho upes kreīšā krašta, us lābā krašta, turpretīm, īstābōtī zēfī, pēe tam mešča beesfōmī, kas eeslēhdīs Keisārišōs lapus, īstīstī dāschī dshemīti loku. Rōrpūfā komāndānts, generalleitnants barons Stātesbergs eepreelsh zēta īstīschānās aptāujājās pēe Keisārišo lapu usrauga. Tās lūhdša tītai neāīstīstārt loku parkā. Lai nostābītu pareīfā gāīfā Kīnās wāldības eestahschū schēbloschānos, turu par wājāhīgu pāstīnot, kā Keisārišē lapi Jūlīnā teel tureti wīfai neustopti. Parkā eeschogojuma mūhīs daudī weetās eegruwīs; pāschā parkā es atrādu svehtbīrschū ganamees sīrgūs un ehfētus, kūrī tur bija eekwīwuschī zaur mūhra eeguwumeem. Wēldst wehī īstābōjās, kā tagadejās svehtbīrschū usraugs, Kīneetīs Mūndschū Fūjuams, kuresch toti līgt īstīlītīstī scho amātū, tagad eesēhdīnāts zētumā par to, kā pārdewīs Mūndēnās eedshīwotājeem kōfā materialu is svehtbīrschū.

Par augschā īstīkto wīspādewīgī sīnoju Sūhju Keisāra Mājestātei“.

Kāršč.

Generaladjutanta Rūropātkīna sparīgā usrunā*) Māndschurījās kārā pulkeem wehrā us sēwī wīfās īsgīhtotās pāfāules usmāntū. Wīsi nu gāidija tās leetas, kas nāhts un kūrām jānāhī. Pēh 22. septembri Mūndēnā notureetās deewāfāposchānās, lūwā pēefāuja Deewu, lai Tās palīhdsētu fāfaut jāpānuš, kreewu armīja fāhā wīrstēes us preelsh us deenwīdeem. Pēe Māndschurījās armījās schoreīf arī atrādees pāls tablōjo austrumu pāhwaldees, generaladjutants Aīsejēws un tā fāhtāba preekschneeks Šchīlīnīstīs, kuresch pēh dāschām sīnam bījis pret aīstāhwechānās kārā un arween pāzehlīs fawu bāfī preeksch usbrūschānās kārā. Tagad nu, kūr mūshu Māndschurījās armīja no aīstāhwechānās pahrgāhja usbrūschānā, Aīsejēws un Šchīlīnīstīs ar schāhdu wīreenu sīnāms, wāreja buht un laīfam arī bija loti meerā. Wīnu nāhtbuhtu pēe schoreīsejām mūshu kārā spēhka operātijām itīn dabīfka, jo to fāhdīs weīzīnājīs, to wīnch arī lābrāht grīb palīhdsēt īswešt.

Mūshu armījai no Mūndēnās us deenwīdeem dōdotees fāzehslās bāhrga wehtra. Aīwīse „Rūstōje Slow“ par to rāstā šā:

„Wālar (25. sept.) bija bāhrga wehtra, kūrā mūshu lāreīwjeem, kūrī gāhja us deenwīdeem, nāhja par labu, turpretīm jāpāneem tā dshīnā azīs smīlītīs un putēkūs. Schāhe upes deenwīdōs, pā kreīso no dshēfjēta fāhdīs Pēīfawās pulkā bataljōns ar artilerīju usfāhā kārū ar eenaīdneeku, kuresch bija nometees fāhdā Kīneeschū zēemā. Jāpāni atīahpās eewāīnā fāhrtībā atpāfāt, pānēmāmī līhdsī fawus kītīschōs un eewāīnotōs. Mūms nebija kītīschū. Cewāīnotī tika 40 fāldātī un 1 ofīzeers. Kahdā zīta fādurīme arī beīdās ar jāpānu atīahpšchānōs. Kahdī dīwī pulkī, Urālā un Drenburgās, nāhja zīhnā ar lahdu jāpānu nodāfu, kūrā tika īstīhdtā no zēema, kūrū wīnī bija eewehmūschī. Zīhnās apfāhstī bija abīs pūšīs kōfī grūhī. Wehtra dshīnā azīs dūbīus un pūtektūs, lāmdēht mehrleschāna bija kōfī apgrūhīnatā. Pīrstīfī aīstūmā fāhīngā. Čelsh Schāhe fāgaidā eewāīnotūs. Us wālaru dshīrdeja leelgābalu schāhweenus no Pānjāpūdschās pūšes. Līhds 24. septembri jāpāni kōnzēntreja fāwus pulkus ap

Jantai, kūr teem no Jnfou pēenāhja 15,000 wīhru leelī pāstīpīnājūmī“.

Kreewu armījai usfāhlot usbrūtumu jāpāni wīspīrāms — schāhdā waj tahdā nolūhstā waj eewēlā — atīahpās, līfās kā līhds ar usbrūtumu arī kārā laime pahrgāhīse kreewu pūšē. Nāhja pulkī sīnu par kārīneem, kūrōs kreewu preeksch-pulkī jāpānuš atspēduschī atpāfāt. Bet tad arī jāpānu fēldmārschāls Djama fāweem kārā pulkeem pāwehīje pahreēt usbrūschānā. Dīwās mīshu armījās nu dewās weena pret otrū. Kēweena mehgīnāja otrāi pēekfāht un to weīst tās wahrgāfā weetā. Zēhēlās breesmīgā kārū, jeb pāreīfāt — wairaf aīstānās kārū. Breesmīgās zīhnās jau līgt deenās pēezās, tuhtlōschēem līhku apfāhī kārū, bet abī pretīneeki schoreīf, azīm redst, grīb zīhnītees us dshīwību un nāhwi. Nēfāhdās pādōschānās naw. Zēhēlōschā uswārā waj gāliga fāfāuschāna, zītas īsefās wāirs naw.

Tā tad naw wāirs arī atīahpšchānās, bet tīfai — uswāret waj mīrt. — Un mūshēje tad arī zīhnās kā kārū us dshīwību un nāhwi. Wīnī zīhnās ar tahdu waronību, kas gan buhtu uswārās zēnīgā. Bet uswārā mūshu deenās neatfāras wāirs tīf leelā mehrā no kārā pulku dūhšchās ween, bet arī no dāudseem zīteem apstāhstēem. Jāpāneem pēhējā lāfā pēenāhuschī eewehrojāmi pāstīpīnājūmī. Par līhdschīneēm zīhnām wāram pāfneegt fēlōschās sīnās, wīspīrāms, sīnāms, mūshu ofīzīelās, tad jāpānu un zītas.

Mūshu ofīzīelās wehtīs par kārū pēe Mūndēnās.

Generaladjutanta Rūropātkīna wīspādewīgā telegrāma Wīna Mājestātei Keisāram 30. septembri:

„29. septembra naktī un schōdeen wīsu deenu Māndschurījās armīja sparīgi zīhnās. Jāpāni bīja fāfōpōjuschī leelu spēhtu, kūrū rāhdija zīhnā pret mūshu zēntu un mūshu labo spēhru. Mēhs zīhnājamees mūshu preekschpulkū postījās, pēe tam preekschpulkī no galwenās postījās bija jāpābāfsta. Labā spēhna kārā spēhīs paturēja preekschējās postījās, un tīfai tūmfai fāhtotees us manu pāwehīl atīahpās us galweno postījū. Mūshu armījās zēnta pulkī bija vēespeestī zīhnotees atgrēesēs us mūshu galweno postījū. Ap pulkst. 2 pēh pūšdeenas zīhnā, pēh atīahpšchām sīnam un manēem pāschā eewehrojumeem bija kōfī sparīgā. Mūshēfī atīfā daudī jāpānu usbrūtumus un pāschī fāhā usbrukt. Kā sēwīschū kārā spēhka warona darbū warū dehwēt Komīšas pulku waronigo aīstāhwechānos preekschējās postījās. Labajos fāhnos mūshu kārā spēhīs naktī ar bājo rētem aīfāl eenehma wālar walarā jāpānu eekaroto zēemu. Mūshu kreīfājos fāhnos grūhta zīhnā aīfū eegūshchānās deht arī turpīnājās. Kārā pulkī rāhdjās us gāndrīb nepēeēetāmām kīntīm un us tām dīwreīs 24 sūndās turejās, eenaīdneekām pāmāsam tūwojotees. Sīnās par zīhnās sēlam wehī naw atīahpšchās. Kārā spēhka fāhbejūmī zīhnās, kūrās notīfuschās tīf apgrūhīnōschōs apstāhstōs, eewehrojāmi. „Rīht es pāwehīje mūshu eemētās postījās fārdīgt aīstāhweht“.

Generalleitnanta Šācharōwā telegrāma generalšchābām 28. septembri:

„Zī sīnojumeem no 27. un 28. septembra redsams: Māndschurījās armījās pulkī 27. septembri apzēntināja deenu agrāf werkes 8 no Schāhe upes deenwīdūs pūšē eemētās postījās. 27. septembri, ap pulkst. 3 pēh pūšdeenas eenaīdneeks, kahdās dīwīstījās sīpūmā, starp Māndschurījās dshēfjetu un Tūmīndīf nōmetīn eesāhka dōtes us preekschū. Mūshu preekschpulkū ugūns fānēmts, eenaīdneeks apstāhās, līhds wālarām ar leelgābaleem nāhīgt schāudām. 28. septembri jāpāni dshēfjēta līnījās abējās pūšēs, Jantai ogtu rōktūwes sēemēta pūšē eesāhka usbrūtumu. Wīsu deenu bija fāhwa zīhnā. Jantai ogtu rōktūwes eenaīdneeka eemētās postījās Šwālīnās aīfā pālelātī dāfāt pahrgāhja mūshēju rōfās. Tīfai postījās augstākā weetā kahdā mešchū apāuguse fālnā galotne, līhds pulkst. 5 walarā wehī nebija eemēta. Jāpāni 28. sept. usbrūka mūshu fronteī. Mūshēje 28. sept. paturēja fāwās līhdschīneējās postījās, īsnēmot tīf dāschās weetas, no kūrām kārā spēhka nodāfās bija jāfūhta atpāfāt us galweno postījū“.

Generaladjutanta Rūropātkīna telegrāma no 1. oktobra Wīna Mājestātei Keisāram: „Pēh sīnojumeem, kūrī fānēmtī līhds pulkst. 1 pūšdeenā, īstāhdās, kā 29. sept. mūshu armījās labā spēhānā dīwī pulkī pēh tam, kad tee bija zētuschī leelus fāhbejūms, bija tīzīs eewāīnotīs brīgades komāndānts un kītīs weens no pulkā komāndāntēem, atīahpās, atīahdāmī us kārū lānta to nodāfās leelgābalus — artilerīju. Bet pēh tam schēe pāschī pulkī, pāllawneeka Wānowfā wādībā, kuresch kā wēzafāfīs usnehmās brīgades wādībū, zīhnotees eelarōja atpāfāt artilerīju, īsnēmot 16 leelgābalus, kūrī pāfīfā eenaīdneeka rōfās. Šchīnī spēhānā 29. septembra kārū gālejās īfnāhūms nebija preeksch mūms lāimīgīs zaur jāpānu nāhts usbrūtumu. Kārā pulkī neīf ween tā bija spēestī atīahp fāwās postījās, bet arī fāudeja pā otrām lādgām reiš jau jāpāneem aīfārotōs leelgābalus. Kārā spēhīs atīahpās us eepreelsh jau fāgātawōtām postījām pēe Schāhe

*) Stat. „M. W.“ 39. num. Pēe fēlōschām sīnam stat. kārī „Maņas Beceis“ 37. numurā.

upes. Par augšā mineto wispawewigasi sioju Juhšu Kei-
farištai Majestātei.

Generalleitnantu S a c h a r o w a telegrama galvenam
schabam no 1. oktobra: „30. septembra 1. Mandšurijas
armijas kara pulki turpināja zihnu. Japoni sparīgi gahja
uſ preekšu un uſbruka muſu labajam ſpahnam, it ihpa-
ſchi uſ Sjalmuheſas ſahdſas puſi, bet tur muſu kara
pulki patureja wiſas eenehtās poſtījās, atſidami dauſos
japanu uſbrukumus. Muſu galejā labā ſpahnā kara pulki
ari noturejās ſawās poſtījās. Tā ta tee kara pulki, kuri
aiſtāhweja poſtījās uſ Sjalmuheſas puſi, bija aiſwirſi-
ſcheſ pabrāt tablu uſ preekšu, ſahhſnot ar galejā labā
ſpahna wiſpahrejo ſahwolli, tad jau no rihta ſcheem pulſem
tita dota pawehle aiſtāhwetees, ſamehr eeſtāhjas tumsa un
tab tumſā atlahpētas atpatai, lai pabrāt neſaudetu ſakaru ar
jiteem ſpehkeem. Atlahpēšanās eeſahās pulſten 6 wata-
rā pīnā labritā. Armijas kreifais ſpahns 29. ſept. turpināja
uſbrukumus aſſam. Pehz jewiſchi ſparīgās pretōſchānās no
japanu puſes, muſu pulki eenehna aſſam blaſus eſoſchōſ
ſiſnſchu ragus, bet japaneem peenahja eewehrojami paſtī-
nājumi. Eewehrojot breeſmas, ſas draudeja ſcheem muſu
pulſem jau pabrāt uſ preekšu iſſkeeto ſahwolli, wineem
tita pawehlets atlahpētes atpatai. 30. ſeptembra zihnā ſe-
wiſchu eewehribu iſpelnijas 4. Auſtruma-Sibirijas un 5. Si-
birijas-ſrutſtas pulki. Ležami rihtojās ari dolas no
85. Wiborgas ſahjneeku pulka. Muſu ſaudejumi trihs deenu
zihnās eewehrojami.“

Generaladjutanta Kuropatkina wiſpawewigā telegrama
Wina Majestātei Rungam un Keſſaram no 2. okt.: „Nakti uſ
1. oktobri japoni ar leekeem ſpehkeem uſbruka muſu korpu-
ſam, kueſch bija noſahhitis linijā no ſchahes upes līhſi le-
lajam mandarinu ſelam. Wairai uſbrukumi tita noraiditi,
bet pehdejam japanu uſbrukumam bija pa-
nahkumi un muſu korpuſa zentris tita iſ-
lauſis zauri. Ap to paſchu laiku uſleeſmoja ſhwa zihna
ari uſ tūwakā kara pulka labā ſpahna. Wareja notke, ta
tita iſlauſis wiſe muſu kara ſpehta uſſahhijuma zentris,
ſas apdraudeja blaſus kara pulkus un wareja peepſeēt toſ
atlahpētes. Lai pabalſitu kara ſpehtus uſ mandarinu ſela,
teem tita ſteibhgi noſubhiti palihgā daſchi bataljoni, ar kureem
kopā kara ſpehts pahrgahja atkal uſbrukumā. Tam iſde-
wās eeſarot atkal no jauna ſchahēpu ſah-
dſchu un eeneht agratās poſtījās. Tomehr
ar ſawu referu paſtīprinajuschees, japoni
muſs atkal iſſpeeda no ſchahēpu. Tad ſubhiju
turpu ſawu referu. Poſtījū aiſtāhwoſchee kara
pulki pahrgahja no jauna uſbrukumā un
teem pehzi ſihwas zihnas iſdewās eeneht
atkal ſchahēpu un aiſpeest japanus lahbas
2 wextes aiſ ſahdſas. Uſ muſu labā ſpahna
ſahwolliſ labu laiku bija tahds, ta ſas ſahjehta nemeeru.
Kara ſpehtam uſbruka fronte un apētā labajā ſpahnā. Kara
pulka preekſneeks tita aiſ muguras nolalnes ſahwoſcham
kara ſpehtam eet uſ preekšu un tas no ſawas puſes uſbruka
japaneem ſahnos. Mehſ eenehnam wairatas apdſhnotas
weetas. Labais ſpahns notureja ſawas poſtījās.
Muſu zentra poſtījās uſ ſchahes linijas ſamehrā
ar jiteem kara pulkeem bija pabrāt uſ preekšu, ladeht tad
labajam ſpahnam jau agrat bija iſtraudſtas poſtījās, tūas
lahba kara ſpehta nodaka bija eenehmufe. Pehz ſihwas
zihnas kara ſpehts atlahpās uſ ſchim poſi-
zijam. Kara ſpehti laujas jau zeturto
deenu. Daſchi pulki trihs naktis naw dabu-
juſchi gulei. Neragot uſ wiſu to, es pataujos uſ to ſpehtu
ſahlatat zihnai. Japonu ſaudejumeem wahaga buht toti
eepeprojameem. Naktis uſ 2. oktobri pagahja meerigi.
Preekſch pulſten 9 no rihta wareja puſ-
līhſi atlahiti redſet eenehtneeku kara pulku
pahweetoſchānu no muſu poſtījām uſ
mandarinu ſela puſi. Muſu baterijas
ſahla toſ apſchāuditi. No kreifā ſpahna
preekſneeka peenahkufchā ſinas, ta eeneht-
neeks tur eewehrojami paſtīprinajees, tapat
ta ſas bija pee ſaojanas. Eewehrojot leelo ſchāuſchānu,
walar uſnahja pehelona negais ar leelu leetu. Bēli ſamai-
tati, upes un upitēs uhdens lahpiſ. Wiſpahreja pawehle
wiſeem kara pulkeem paleet ta pate agratā, turetees pretim
uſ to beidſamo. Raitlaban peenahk ſina, ta eewehro-
jami japanu kara ſpehti pahrgahjuſchi pah-
dſelſježu no reetumeem uſ auſtrumeem.“

Japanu ſinas par kauju pee Mukdenas.

Marſchals Djama ſino ofižiali: No
9. oktobra (28. ſeptembra) ſahlot, eenehtneeks atihſia ſawu
darhibu pret muſu labo ſpahnu. 9. okt. (28. ſept.) lahda
eenehtneeka lahjneeku nodata, brigades ſtīrumā, ar 2000
lahjneekem un 2 leelgabaleem pahrgahja pahre ſaitſches upi.
Rahdā weetā, 40 juhdēs (domatas 40 angļu juhdēs, ta tad
80 wextes) uſ auſtrumeem no ſaojanas, kureem iſdewās
pahtraukt muſu ſaitſkmes liniju ſtarp ſaitſchengu un Ben-
ſichu, bet wehlaſ ſaitſkme tita atkal atjaunota. Reewehrojot
12 ſtundu ilgo zihnu ar pabrakeem eenehtneeka ſpehkeem,
muſu nodata tomehr palika ſawās poſtījās pee Benſichu.
Daſchās eenehtneeka lahjneeku brigades manias uſ ſaitſches
labā kraſta. 9. oktobri (28. ſept.) weena eenehtneeku diwi-
ſija uſbruka muſu zentram un noſahhijas poſtījās tuwu pee
dſelſjeta ſtarp ſaojanu un Mukdenu. Walar daſchās no-
dats gahja uſ preekšu pret deenwedeem. Pret muſu kreifū
ſpahnu eenehtneeks atihſia tai ſinā ſawu darhibu, ta uſ
wiſas frontes noteet atſewiſchi ſautimi. Muſu poſtījās pee
Benſichu, kureem kurewi uſbruka nakti un tās eenehna, wehlaſ
10. okt. (27. ſept.) no mums atkal tita ainehtas atpatai.
ſihwā zihna ilga līhſi tumſat gar muſu kreifā ſpahna
wiſu fronti, tur eenehtneeks bija ſatopojis wiſmas 8 diwi-
ſijas lahjneeku ar 80 leelgabaleem. Muſu zentrs un kreif-
ſais ſpahns 11. okt. (28. ſept.) zihnijas ar eenehtneeku līhſi
kreiflai, pee kam muſu kreifais ſpahns tapa draudigs
eenehtneeka labajam ſpahnam un mugurai. Kurewi, ſahlot
ar 7. okt. (24. ſept.) pahrgahji uſbruka ſhantſchānai,
25 juhdēs ſeemet-auſtrumos no ſaimadſi, bet tita nakti uſ
10. okt. (27. ſept.) atihſi atpatai. Eewehrojot tagadejos ap-
ſahhūs, eſmu nodomajis riht, 11. oktobri (28. ſept.) wiſā
agrumā kureweem uſbrukt, lai toſ ſtumtu atpatai, eeſam teem

iſdotos ſapulžinat ſawus kara pulkus uſ Hunho upes kreifā kraſta.
Deſ tam wehl eſmu nodomajis iſſubhiti pret eenehtneeku wairat
weetās maſakus pulžinus, lai iſſinatu ta ſtīrumu un po-
ſižios un tad uſbrukt Kuropatkina galweeneem ſpehkeem.

Japanu ſuhnteeziba Londonā no 14. (1.) oktobra iſflu-
dina ſeloſchu japanu armijas wiſpawehneela marſchala
Djama ſinojumu:

„Wiſi kurewu pretuſbruceeni Benſichu apgabālā atſiſi.
Trehſdeen labā (Kuroſki) ſpahna armija aiſſubhija lahdu nodatu
uſ ſchintaidſu, 8 juhdēs ſeemetos no Benſichu, no greeſt
eenehtneekam atlahpſchānos. Zentra un kreifā
kolona eenehna daſchās ſwarīgās poſtījās ſeemela reetumos
no Jantai ogļu raktuem un ſparīgi dſinās kureweem
patai. Zentra (Nobſu) armija eeſahla ſawas operācijas otr-
deenas nakti un eenehna treſchdeen nakti daſchās juhdēs
auſtrumos no Jantai eſoſchōſ kalnu augſtumus, pee
tam wina kureweem atnehma 2 lauku leel-
gabalus un 8 wextumus munizijas. Dſenotees
kureweem patai, krita daſchi žiti lauku leelga-
bali un 11 munizijas rati muſu rolās. San-
tūſchjānā muſu armijas zentā un labajā ſpahnā ſelnīgi
turpināja palatdſiſchānos. Kreifā (Olu) armija no otrdeenas
naktis ſahlot pahrgahji uſbrukufe kureweem, tūri 10 juhdēs
ſeemetos no Jantai, dſelſjeta linijas tuwumā, bija apzeetina-
juſchees. Kreifās armijas zentra kolona, pehzi tam, tad ta
kurewus bija iſſitufe, eenehna treſchdeen pehzi puſdeenas
Landſichu, 5 juhdēs ſeemetos no Jantai, pee kam kure-
weem tita atnehti 16 leelgabali. Pehzi tam
ſchi kolona ſahjās tūhlin pee palatdſiſchānās kureweem un
atnehma wehl 4 pahwakus leelgabalus. Pa palatdſiſchānās laiku
kurewi dimi reiſ iſdantija iſſami-
juſchu pretuſbruceenu, bet lauru reiſ tita atihſi. Kreifās ar-
mijas labās puſes kolona atnehma kureweem patai dſenotees,
ſchiliches tuwumā, 5 leelgabalus un 5 ratus ar
muniziju.“

Pee Port-Arturas

zihnas turpinās. Port-Arturas atwabināſchāna, leekas, ari
bijis weens no eemeſeem, kapehzi kurewi pee Mukdenas pah-
gahja uſbrukſchānā, mehgināja ſakaut japanu galweno armiju,
lai tad waretu atwabinat Port-Arturu, kurewi uſ palihgu
weli gaidot galu galā jaktihti. Katram awotam jaiſſiſht,
ja tam wairs nenahk uhdens ſahht, tapat lauram zetofſnium
jaktihti, ja newar peenahk ſahht jauni palihga pulki. No
Berlines jau ſino, ta tur no wairat awoteem peenahkufchās
ſinas, ta ſahwolliſ Port-Arturā eſot kritiſts.

Japaneem iſdewees uſſahhiti atkal wairat aplentſchānas
leelgabalu, kurei apdraudot i muſu kara kugus oſtā. Pehzi
daſchām ſinam uſ brūnu kuga „Perſewet“ uſſrituſchās wairat
granatas. Iſzheles ugunsgrēhls. 1. oktobri kara kugi gri-
bejuſchi atkal dotees juhrā, bet pehzi daſchām ſinam, tūſuſchi
no tam attureti no japanu leelgabalu uguns.

No Port-Arturas tā tad newar ſinot ne par lahdam
kurewu ſelmem, bet, jazer, ta waronigo aiſtāhwiju pulžinſch
wehl ſpehzi lahdu laiku turetees, waruhſt pat līhſi II. Klūā
oſtāna eſladras nonahſchānai ſinas uhdenos. Mineta
eſtābra, pehzi daſchām ſinam, jau atlahjuſe ſeepaju un de-
wūhēs juhrā, zela uſ ſahljājeem Auſtrumeem, pehzi daſchām
ſinam gan til, lai iſdaritu iſmehginājuma drauceenu un pehzi
ta atkal atgreesjuſēs uſ ſeepaju atpatai.

Stefela tautiba?

Awife „Echo de Paris“ laiſch klajā lahdu leitēnanta
Stefela wehſtuli lahdam Peterburgas ſinotajam un no tās
redſams, ta Port-Arturas aiſtāhweitajs naw pehzi tautības ne
ſchweizeetis, ne ſchihhs, ta ſas tizis apgalwots. Jaunelja
wehſehma tehmā, ta tad generala wehſehwās tā ſweebru ge-
neraliſ ſem leiſara Pawila waldbības atnahjis uſ kurewiju.
Winhſ ſche apnetees uſ dſihwi, wina dehli ſwans un
Witelis palitjuſchi par kureweem un uſandſinati par parei-
tizigeem. Generalis Stefels ir pehdeja dehls, 1848. gadā
winſch Peterhofā dſimis un deſmit gadus wezs eeſtāhjees
Pawlonas tabetu ſkolā. Scho eeſtāhdi winſch tā ofizeris
atlahjis 1866. gadā, reiſā ar Kuropatkinu.

Japani iſſteepi rokas pehzi Sachalinas.

Awife „Tientsin Times“ ſino, ta Japanas ſeemete
eedsihwotaji kuhguſchi waldbidu, lai ta, pehzi eeſpehjas drihſi,
litu eeneht Sachalinas ſalu, kurea japaneem buht toti no-
deriga ſweineziſtā ſinā. Eewehrojot to, ta kara ſpehtam
tagad ſeidſamakti un ſwarīgakti uſdewuini Mandſchurijā, ja-
pānu ſweineeki waldbihti peedahwā ſawu pataļpojumu pee
Sachalinas ſalas eenehtſchānas.

Breeſmu ſkati pee ſaojanas.

Par ſaojanas kauju loti intereſantas ſinas paſneedſ
lahds tās azulezeneeks, proti, lahds kurewu ſarlanā kruſta
lojekhls, kueſch Kuroſki uſbrukumu Kuropatkina atehlo
ſeloſchi:

1. ſeptembri gandrīh wiſu augu deenu es ſahweju
uguni un noſtatijos uſbrukumu pehzi uſbrukuma. Itpat tā
biſhams mahſonis, beſos pulſos japoni wehlās ſchurpu un
tikat pret walaru ſchee mahſoni palika maſleet plahnakti un
drufjin pahſchēhtrās. No muſu puſes toſ ſagaldija breeſmī-
gās ſchrapneku un loſchu ugunis, til poſtoſcham un negantas,
ta pats redſeju, japanu ofizeri dewa ſameem laudim ſihmes,
eet atpatai. Granatu ſelas bija breeſmīgās; no ſpriedſocham
weelam neſpahrga wairat tā puſe, tomehr pahrejas ahdija
rindās leelus robus un pee iſſatra ſprahdſeena pahſchreha
par lauleem ſchāuſchālas. Pee ſemes guleja ſakroptoti lo-
jekhi un aſnaini kermenī til ilgi, ſamehr pahreem tita pah-
lahpitas ſemes. Ap pulſten weeneem mums uſ lahdu laiku
peetrubha plinſchu munizijas un maſchinu plinſchu ugunis
eenehtneeku wairat neſpehja atturet atpatai. Japoni tagad
ſatopojās, meſeja aiſſardſibu aiſ wiſnainas ſemes un tad
peepeſchi beefos publos ſurweja uſ preekſchu. Breeſmīgi ſaut-
dami un ſenedami tee ſatnās iſſkeptos draſchſchu tihtlos,
eegahjās wiſtu beedēs, no ſuram publejas atkal iſrahpētes.
Muſu laudis ſahkutjuſchi tureja iſſkeptas bajonetes, tomehr
tee nebija beſ baitu, tadeht tā newareja ſchaut. Deemscheil
draſchſchu ſchogi japanus neaſtureja; ar draſchſchu ſtangam tee
ſagreeja tihtlus un taiſija ſew ſeku, pluhſdami pa draſchſchu
tihtlu zaurumeem uſ preekſchu tā beſweidiga maſa un ſlakti

ſkegdami. Scho muſtulu muſu maſchinu plintes nehna
kruſtu uguntis un wiſa ſchi maſa fabrika tiſpat tā ſarſchu
mahjinas. Tomehr eenehtneeki bija pahrat meſchonigi un
ſhſſu dſihwibu un neaſtādas. No jauna tee pluhda uſ
preekſchu un wehrſa ſawu uguni pret muſu ſaldateem, kureem
truhla munizijas. Rā arweem tā ari tagad, tee ſlehtos pulkos
ſchahwa, ſamehr muſu laudis ſurweja uſ preekſchu un uſ-
bruka teem ar bajonetem. Azumirliſ, lahds tagad parah-
dijās, bija pateecham ſchāuſmīg; iſkweenam, ſas to redſeji,
jatop muſchigi par meera idejas peekriteju. Muſu ſaldatu
waigi ſawillās wehſchēhtrās aſnis lahre un nerwoſi uſtrauktās,
rauſloſchās japanu ſejaſ leezināja to paſchu. Lahds no muſu
ſaldateem, ſibreitēis, wahrdā Aleſſandrows, tiſpat tā ahdrah-
tihs lehja uſ augſchu un kleeſa: Wimeem pardonu nedobat!
Tikko pehzi lahds minētas tas no lodes trahpits nogahjās
gar ſemi un it tā wina kleeſeenu ſaprahdam, lahds japanis
auſſam aſnim eeguhda winam bajoneti ribās, tā ta wina
ſeneſchāna apluſa. Tomehr nahloſchu azumirliſ ari tas no
lahds ſawillās wehſchēhtrās ſalina un trihtot peehēhtrās ar
roku kurewa nedſihwojam kermenim, kuream uſwehllās wirſū.
Daſchi japoni ſapinās tihtlos ar atſchēhjeem un palika tajos
larajotees tiſpat tā ſiwis pee maſchēreem. Ar tam maſ pa-
tronam, ſas muſhejeem wehl bija, tee tita noſchauti, tad
wini beſſpehzihi wijās un loſtijās. Rahdam japanu ofizerim
waigs bija gluſchi nepluhdēs aſnim, tomehr aſli tas jirta
un lapaja ap ſewi, ſamehr lahds piſtoles ſchahweens wimu no-
ſeepa pee ſemes. Notas iſſteepis tas nu nogahjās pah-
drahtim it tā gribedams peldet.

Kad uſbrukums bija atihſi, japoni muſs lahbas diwas
ſtundas apſchāudija. Tee nodarija mums ſmagus ſaudeju-
mus, tomehr neſpehja mums atemēt neweena leelgabala. Tad
wimu infanterija eeſahla no jauna uſbrukt. Lai gan ſinti
no wimeem krita, tee tomehr tuwojās, gandrīh wiſus grahw-
jus pahpēhdiſdami ar kriteſcheem, ſamehr muſhejeem pretim
ſahweja wihrs pret wihr. Muſu ſaldati ſahweja droſchi
un nekufējās; lahdehām un ſkegdami tee ſchahwa un dubra
līhſi ſamehr wiſi bija pagalam. Japoni turpināja uſbrukumu
un beidſot eekaroja 2/3 no wiſas kaujas linijas. Tad no
ſeemeem muſu ſaldati ſahla apſchāuditi winus wiſā linijā
un pee japaneem iſzhehllās atkal ſajulums. Tā ta wini at-
lahpās, tad eeſahllās breeſmīga ſlakſchāna. Wini wareja
titi atpatai tiki pa draſchſchu ſehſas zaurumeem un uſ ſchim
weetam mehſ atlahjām lahdu uguni, ta neweens neika zauri
neewainots. Pehzi lahdam trim minutem wiſi ſchee zaurumi
bija plini ar eewainoteem aiſſprouduſchees, tā ta jiteem at-
lahpejeem bija ſahhji pabri pahre aſnainām līhlu laudem.
Eenehtneekam neſahdi nebija eeſpehjam draſchſchu tihtlos
dabuht leelalus zaurumus. Lai gan noguruſchi un iſſakluſchi
muſu ſaldati bija meerigi un wehſam aſnim, tiſpat tā ledus.
Tee pat ſlaktehām ſmejhās un ſofoja. Daſchi ſahla ſtrihde-
tees, zil tee noſchahwuſchi. Weens leelijas, ta lahbus 30 jau
nojuhtijis uſ eſli, bet ari tūhbat pats ſabrula; lode tam bija
norahwufe ſchodu. Aſnis ſtraumem no kermeneem tejeja
grahwjos un atſewiſcham ſalwem pa ſtarpam, ſaldati taiſija
maſus lanokus, lai dabuhtu aſnis projam. Atſchēhtrās,
ta ſchini ſlaktinā pahwehrtos zeets un turpmā, nonemdam
zilweelam lojekhi, domaju par to tiſpat maſ, ta ſmelehdams
behrnu ſtimtu. Rahloſchā rihtā maigabamees atradu, ta
biji nolepis no galwas līhſi pat lahjam aſnim, wiſu nakti
biji ſagulejts tumſā neſamomas meegā.

Ar bajonetu.

Rahdu breeſmīgu epiſodi no ſaojanas kaujas, par kuru
tagad arweenu wairat un wairat no winas dalibneekem
peenahk attehlujumi, atſahſta weenigais, ſas no minētās
epiſodes palizis dſihws, leitēnantis Armanjanzowſ.
Stats noriſinajees generalim Olu operejot pret ſalnajeem no
ſuſchapanas uſ reetumeem un pee ſimlintonas, ſir ploſhjas
ſewiſchi meſchoniga zihna. „Muſu pulžinſch“ tā Arman-
zowſ ſawā tēhlojumā iſſafatas, „bija aſſtonandēis, lai eeme-
rotu japanu kuſtibas no muſu poſtījām uſ reetumeem.
Tſchetras ſtundas ilgi mehs neta nedabujām ſinat un ari
neſo neredſejām, tita dſirdejam leelgabalu breeſmīgo pehr-
tonu. Mums nebija ne jauſmas no tam, uſ kuru puſi teezas
uſwara. Peepeſchi mums pa labi un pa kreifā parahdijās
beehi pulki japanu lahjneeku, kurei ahti demās uſ preekſchu.
Es ſaweem laudim pawehleju aiſſlehtees upes gultnē; bija
titi weens zeſch atpatai pahre lahdu pakalu un uſ ta
mehs buhjum iſmihjinati. Mums par nelaimi, japoni muſs
eeraudſija. Tadeht tee atlahja uſ mums breeſmīgu plinſchu
uguni, pee kam trihs ſaldati krita. Tad wini iſpletās rindā
un nogreeſa mums pilnīgi žetu atpatai. Munizijas mums
bija bagatigi un duſcheem mehſ winus noſchahwām, jo tee
palika arweenu ſlehtās rindās. Tomehr tee nahja uſ
preekſchu, tiſpat tā beehi muhriſ un drihſi ween es ſinaju,
lahds buhs muſu wiſu liſtenis. Iſbijuſchees, bet apne-
muſchees līhſi beidjamo pretotees, mehſ ſapſeemamees zeeti
kopā. Pat ari, ja mums buhu bijis atlaus padotees, es
ſchāuſchōſ, waj ſtarp mums buhu aradees weens weenigs
wihrs, ſas buhtu pahjehlis balto karogu. Peepeſchi eeneht-
neeks gahjās ſchurpu un klupa mums wirſū. Uſ ſatru
weens no mums uſkrita trihs tſchetri ja-
pani ar ſawām bajonetem. Uſ lahdu es iſſchahmu
ſawu rewolwern, bet tas iſgruhda bajoneti man zaur rolu
un tumakais aſ wina peehleha man ſahht un mani, wahrdū
ſahot, peeſprouda pee ſemes. Tā nu es beſſpehzihs paliku
gutot un noſtatijos, tā tagad tita ſlakteri mani laudis.
Eenehtneeks muſhejos noduhra ar tik aul-
ſtām aſnim, tā to eedomajotees ween jau
japaleet ſlimam. Weens no japaneem arweenu
uſbruka, un ſamehr wina duhrens tita
paſiſt ſahnus, ta beedris ſawu bajoneti
jagruhda pretineeka kermenī līhſi pat
ſpalam. Japaneem tā wahag buht mahziteem, jo pee
latras zihnas wini tā rihtojās. Neweens no muſu laudim
neluhdijas ſchēhſtibas; lahds ſmagi eewainots wehl reifi
peejehlās un uſbruka lahdam japanu ofizerim, kueſch dabuja
muguru zirtēnu pa galwu. Beidſot no upes gultnes uſſchah-
wās lahds wihrs un aiſſtrehja protam. Trihs japni winam
jonoja patai un meſchonigi ſchahwa; tee tomehr netrahpija.
Behgliſ aiſſtrehja aiſ lahdas klinſchu ſeemas, iſſchahwa
ſawas pehdejas abas patrouas aiſſweeha plinti projam un
ſahweja meerig uſ wetaſ, ſamehr pirtmais

japans tam peesteidjas un fadsina tam sawu bajoneti meesās. Biju saubējis daudis ašnu un eekritu giboni. Kad attal pamodos, eenaideeks mani weenu neia projam. Dzirdeju plinschu ugunu sprehgachanu, tika trahvits tahds wihrs man zeeschi blakam. Dzirdeji pehz tam farunajas sawa starpā, nolika mani lehni seme, eedewa man malku uhdenu un tad aismarchoja. Drihti tiku peezelts no muhsjeem. Bil man finans, tad esnu weenigais, las no schis bajonetu zignas palizis pee dshiwibas.

Japanu zilweku materials.

Awise „Nowoje Wrenija“ pehdejā laika laiduse klajā schin azumirklimi toti eewehrojumu aprehinu par japanu tara spehstem. Aprehkins fastahdits u angli sinu pamata par refruschu eesaukschanas un mahzichanas sistemu Japanā. Pehz schi aprehkina Japanai buhtu:

1) Bilnigi eemahzita kara spehla 20, 21 un 22 gadus wezumā 135,000 wihrū; 23, 24, 25 un 26 gadus wezumā 180,000 wihrū; 27, 28, 29, 30 un 31 gadu wezumā 225,000 wihrū, kopā 540,000 wihrū; 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38 un 39 gadu wezumā 360,000 wihrū, kopā 900,000 wihrū.

2) Buseemahzita kara spehla 20, 21 un 22 gadus wezumā 240,000 wihrū; 23, 24, 25 un 26 gadus wezumā 320,000 wihrū; 27, 28, 29, 30 un 31 gadu wezumā 400,000 wihrū, kopā 960,000 wihrū; 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38 un 39 gadu wezumā 64,000 wihrū, kopā 1,000,000 wihrū.

3) Remahzita, to mehr deenestam deriga kara spehla 20, 21 un 22 gadu wezumā 150,000 wihrū; 23, 24, 25 un 26 gadu wezumā 200,000 wihrū; 27, 28, 29, 30 un 31 gadu wezumā 250,000 wihrū; 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38 un 39 gadu wezumā 400,000 wihrū, kopā 1,000,000 wihrū.

Tā la Japanā ar 31. muhscha gadu beidjas deenests pastahmochā un teritorialarnija, tad isnah, la Japana eesautdama pilnigi un pus eemahzitos saldatus lihds 32. gadam war fadabuhht pusotra miljona wihrū, furus ta war suhtit kara. Ja nu wisadeem gadijumeem astaita no schi staita apmekram 10 lihds 20 procentu. (t. i. Simibam, nahwes gadijumeem un t. i.), tad wehl arweenu paleel pilnigi eemahzita kara spehla lihds 31. gadam 800,000 wihrū. Tā tad isnah, la wehl arweenu Japanā kara laika war suhtit zihnā 1,270,000 wihrū.

Ka japanu kara spehla wadiba rehkina pateescham ar schahdam eespehjamibam, to lezina eegahdato plinschu skaitlis. 1903. gada jahlumā Japanai bija 280,000 magasinas plintes wisajunala mustura, 500,000 plinschu Mirata sistemas, 200,000 plinschu Bibodija un Remintona sistemas un 100,000 weentahrschi lahdejamas Mirata sistemas.

Sentschu kulta eespaids u japanu saldateem.

Kahda japanu paschitama jurista Nobuschige Hosumi sarakshita gramata nodarbojas ismedelama sentschu kulta eespaidu u japanu kulturu. Schis japanis sawa gramatas eewada saka: „Eropā un Amerikā sentschu kulta jau sen wairs nepastahw, ja tas tahdreis u zeesemes buhtu tizis ari peelovis. Japanā, kura schimbrihscham wadiba ar fahwersmi, kur teel leetotas pehz reetumu parauga fastahditas likumu gramatas, kur katra sinā jiwilshajija dshinse dshitas salnes, kur tagad wehl sentschu kulta — t. i. miruschu preelshetschu godinaschana un neit ween tā tainā linija — dara leelistu eespaidu u tautas eerascham un likumeem. Schis kulta teel peelpoht no wisfenateem laiseem un tas ir turpinajees u preelshu zaur simtam paudsem, neraugot u daubhajam politiskam pahrehttibam, furas notikuschas no keisaristes dibinashanas laika. Kinas kultura eeweschana Japanā bija tot isbewiga preelshu tam, lai sentschu kulta peaugu u isplaitos, jo Kinas likumi un eestahdes wispahrs atbalstas u sentschu kulta mahzibam. Budisms, kuran no schi kulta neta naw, ja, las pat ir pret to naidigs, bija speests padotees wezajai eesfahnojuschai tautas izhibai un peesleetes tautas religijai. Tapat ari reetumu kultura, kura pehdejos gados til daubdeja sinā darijuse eespaidu u wisu sabedribu, ne masata sinā naw grotijuse sentschu godinaschana. Trihs sweschee element, Konfuzija mahzibas, budisms un reetumu jiwilshajija, las tatschu atshajuschai til leelistu eespaidu, un las dajcha sinā sentschu kultam taisni preteji, ne to naw spehjuschi idarit pret tautas tizibu, kura laiduse til dshitas salnes. Tiltab schintoisti tā budisti abi weenadā mehrā ir sentschu godinaschanas peekriteji.

Scho gramatu apstaidams angstu schurnala „The Monthly Review“, leelais japanu pasinejs Elfrids Stihds, apshpirina Hosumi uflatus, la sentschu kulta dara eespaidu u japanu saldatu buhschibu. Winsch islasas: „No dabas japans, wismafaj gariga sinā, wislistal iraudstis par saldatu. Japanu kara spehls fastahw pa leelatai daka no semneelem, kuri la wegetaneeschai tilpat maf raduschai ašinis isleel, tā ari redset ašinis islejam. Schini sinā japanu saldatu instintu daudis wafal brutali un meschonigt, neta pee teem fareiwejem, kuri ehk gatu. Waretu tahdeht sagaidit pee wisneem energijas truhstumu, baldischanos, ja pat balles. Bet te nu taisni sentschu kulta dara sawu eespaidu. Melad nedarit sawam preelshgahjeja labam wahrdam launu, tas japanu saldatom stahw pastahwigi prahā. Sewischla waroniba un usupurechandas pajel darba idaritaju augstakā stahwofli un winsch ir droshs, la tiks godinats u wisfeem laiseem. Buht halligam tas siltis darbs un ne tahdeht ween, la beedri usluhtos gehwuligo majseemigam ajim, bet tas noseedsas ari pret sawdm daubhajam sentschu paudsem! Warduht la japani jau sin, las ir balles, bet bihtees tee nespehi, jo wehleschandas reisi buht par kreetneem sentscheem, winus mudina u darbeem un u waronibu un tee ari tamlihdsh eegahdajas tās mahzibas, las tā leelato sodu apshimē to, la tahdam „jalauas“. Tā winos atrodas tahds positivis un tamlihdsh ari negatiwis spehls. Japanu saldats no nahwes iswairas tikai tapehz, la dshinse buhdams tas spehi idarit wehl tahlakus waronu darbus. Preelsh sawas semees mirt, tas ir ishtais u pateefais goda darbs.

Lai tikai palafamees laitrakstos par abu japanu ofizeeru noteefachanu, kad tee bija gribejuschi uspert gaisā Mandshurijā kahdu dshelzeta tiku. Preelsh noteefachanas schee

abi ofizeeri pasahjuschi sawus wahrdus. Wini sinaja, la wina godinaschana pee nahlosham paudsem nelad nemitefees (weens no teem pee tam wehl dshis trisligas tizibas) un tee bihuschi lepni, la azumirkli, kur tos fagaiba karatamu striska, tee naw nefš taunejuschees, nefš ari isbihjuschees. Tee ari naw israhdtjuschi sewischu preeku, kad apscheloti us noschanschamu. Kahds warens spehls ir schahdat religijai waj tultam, fursh no wisweentahrschala jiwela ishaifa waroni, kuru fagaiba deewischla godinaschana; un to paschu war panahlt seewas un behrni. Japanu saldatom ir wisas tās ihpashibas, las wajadshgas absolutas sanatistlas tizibas peekritejam un pee tam tas domā, tā wihrs, las dshil pahrdomajis breefmas un balles un tas balles pahrspehjis. Likums, to itweens japanis few dshiwē usstahdijis, ir setoschais: „Neta nedarit ir launs. Baiaga zenslees kusti par labu senzi un neta nedarit saweem sentscheem launu.“ Tahdi usstati ir it wisai tautai. Un tapehz japanu saldats nahwes nebihstas.

Japanu godprahtiba.

„Neutera birojam“ no Peterburgas sino, la zaur frantschu wehstneezibas widutajibu kreetu generalschabam peenahlot lahrtigi daubds ruhpiigi nofetas patinas, furas nosuhititas no japanu militareestahdem. Schis palinas saturot wiswisadus mehtrigus preelshmeus, tā dahrgleetas, sigaru etwijas, naudas malus, pulskiemus, selta kruitus un naudas fumus. Dashedreis tajās atronotes pat atsewischki rubika gabali. Wisas schis leetas japoni atraduschai pee kreetu ofizeeru un saldatu likteem, furas tee apbedijuschai.

Tilpat apfinigi rikhojas hospitalos un zeetumos, furas eemeetoti kreetu mangineeli. Tā peemeeram tahds kreetu kara ahrtis, kursh kreitis wangiba un nosuhitits u Japanu, no kahda kreetu leitenanta Gonsjafowa, kuru tas dheedinjais un fursh no eewainojuma miris, dabujis 760 rublus, ar luhgumu, scho naudu nosuhitit leitenanta gimenei. Dr. Schwewows ar japanu atlauju aistrakstijis leitenanta radeem, la schimbrihscham winsch scho naudu isleetojis kreetu eewainoto un wangeneelu labā Japanā, bet wineem to atdoshot, kad atgreeshchotes atpatat u Peterburgu.

No ahrsemem.

Lihungtschangs kā „prawects“.

Kad Kina pret Mandshurijas apschschamu no kreetu pufes fahzlees leels ihgnums un wairaki Kinas walshewihri gribejuschi jau lertees pee eewischem, tad „Kinas Bismarck“, nelaihs Lihungtschangs tahdat pret kreetu naidigai fustibai stahjees preti un kahda mehstul, kuru tagad nodrula waj wisas pasales awises, isstahdrojis, la kineeschem neesot nekahda eemela usbudinatees. Wini pirnakahrt paschi pret kreetu wehl neta neespehojt un otrahrt Mandshurija starp kreetu u Japanu noderechot tā eenaida un kara zehlonis. Ja kara nemichot pahrswaru kreetu, tad kineeschi teem wareschot peepalidshet jareekt japanus un zaur to ispelnitees kreetu wises patejibu, bet ja kreetu eewis siliti, tad kineeschi atkal wareschot palidshet japanem kreetus isdshit u Mandshurijas. Zitabas waronibitas neesot. Nu, Lihungtschangs sawa gudrā diplomata prahā til peemtrsh, la kreetu u Japanu war ari galu galā islihti u Kinas rehkina, kura leela deesgan, lai abam walstim buhtu gan.

Italija. Frantschu ofiziojai awisei „Petit Parisien“ no Romas telegrafe setoscho: „No droshchem amoteem esnu dabujis sinat, la Watilans wisa klusiba leel drufat pamatigi isstahdratu wehsturi par fatilimni starp walsti un b. a. n. i. z. u. r. a. n. z. i. a. no leelas frantschu rewolujijas lihds muhsu laiseem. Darbs, no kura Watilans sagaidot leelu eespaidu, isnahschot jo tumā nahlotn. Patš par fewi protams, la tas sarakstis pahwestam labwehligā garā. Ar isweizigi peewesteem dokumenteem tas pasfaidro, kad un tahdeht konfordats (lihgums) ar Franziju slehgis, kad un tahdeht pahwests wina fopsh ta pastahwibas laika apfinigi eewehrojot. Gala slehgums peerahdichot, la ja ari bahnijai no schi konfordata bihs tahds labums, tad tomehr wehl leelati labumi no tās allehtuschai Franzijai. Tahdeht plajima ar Franziju atneftu gan ari faudejumus swetajam kreshlam — pahwestam, bet daudis leelatus faudejumus paschai Franzijai. Romā leelot leelu swaru u scho darbu, fursh buhschot eestatams tā atbilde u frantschu tautas weetneela Briana preelshlikumu, schiri bahnijsu no walstis. Gramata isnahschot reisi italistu un ari frantschu tulkojuma.

— Kad pehdejos pahwests uflahpa u sawa „trona“, tad wispahri domaja, la tas buhs peelaidigals ueta wina preelshgahjees, atfajjees no sawdm prasibam pehz laizigas waldivas, un tā galu galā islihgš ar Italijas waldivu. Bet redsans, la tā domats pahragri. Lai gan Kristus apleezinajis, la wina „walstis naw no schis pasales“, tatschu pahwestam ar garigu walsti ween nepeteel. Winsch nepar un nepar aismirsh pahwesta agralās laigigas godibas un waras, las pahwesteem atmetot Romas bahnijas walsti, suduse. Wisur, kur ween maf war, pahwests jauzas laizigas leetas. Italija paschilait wisas partijas gatawofas u jaunam tautas weetneelu wehleschanam. Pahwests nu islaidis pahwehli, turā wisfeem latotizigeem pahwehles, atturetees no tautas weetneelu wehleschanam. Ar to pahwests rahda, la winsch neatshis tagadejas walstis lahrtibas Italijā. Waj pahwesta pahwehli buhs tahdi eewehrojami panahumi, jahschaubas. Pahwests, azim redset, sawu eespaidu wehretē par angstu. Naw wairs widus laiki.

Anglija. Wehl nesen atpatat angstu awises rakstija, la Anglijas juhneezibas walde — eewehrodama kreetu kara flotes wahjinajschamu tahlajos austrumos nodomajuse nepaleelinat angstu floti nahloshos gados tahdā mehrā, la bihs nolemts. Schis sinas tagad israhdas par pilnigi nedibinatām. Anglu admiralitate pehdejas deenas atkal isluse buhmet diwus jaunus brunu fugus. Jaunee brunu fugi leeluma un apbrunoschanas sinā pahrspehshot wisus lihdschinejos pasales brunu fugus. Triju gadu laika kugeem jateelot gataveem un tee lahrs malfschot 30 miljoni marku (ap 14 milj. rbl.).

Bulgarija. Pehz ferbu bulgaru tuwochanaš medus mehnefcheem izhelees puslihdsh schultains stihds starp abeju tautu preesceem organeem. Schim stihdam schahda preelshwehsture: Septembra jahlumā Kofoschinjas jahdshā, kura atronas Kumanowas eezirni un Jstibas aprinki, kahda bulgaru banda likuse „pehz wifa likuma“ noschaut kahdus defmit ferbus waj ferbu draugus aif eemefla, la tee nodewei un speegi. Belgrades awises tuhdat sahla laisit trofni. Belgrades waldiva pehz tam islaida pasfaidrojumu, la par sleplawibu nepar apwainot ne ferbu, ne bulgaru waldivu, ne ari maledoneeschu komiteju, bet la to idarijuschi dumpijee plehsfonas, weentahrschi laupitaji. Tagad nu ferbu prese sahla polemiset pret ministri Paschitschu, tahdeht la tas isturot bulgarus, u kam attal bulgaru laitraksti, tee, kuri atronas sem maledoneeschu eespaida, ahi usbrufa serbeem. — Strihda todols tomehr meklejams dshilaku. Maledoneeschai apwaino ferbus, la tee no nemeerneelem iskauleto „pameeru“ schim gadam isleeto neweeta saweem mehreem. Kamehr no Bulgarijas neesot pahri neweens weenigs wihrs, serbi pehdeja laika jahrihojuschi un apbrunosjuschi daubjus sawwatneelus, lai Maledonijas eeshiwotajus pastahwigi turetū isbailes un dshitu preelsh ferbeem propogandu. Weenā paschā Prilepas eezirni (no Monastiras u seemelem) peemihot kahda 180 wihrū leela banda, kura rikhojotees ferbu garā. Maledoneeschu wadoneem tas neparot buht weenclidhigi. Pascheem serbeem, kuri isleekotees par ferbu-bulgaru beedrochanas aifstahmjeem, neruhpot til daubis maledoneeschai, la Maledonija. Newis laudis, bet seme teem peeauguse pee firds. Bet schahda politika esot pret reisi usstahdito un no abam pusem peenemto maledoneeschu pasfahwibas prinzi pu un tahdeht ar wisfeem lihdslekeem esot aptarojama tiltab ferbu propoganda Maledonijā, la ari neustiziga ferbu politika. Bil maf schahdi notikumi pawezina ofizialo ferbu-bulgaru weenoschanas, las weegli saprotams.

Kina. Sewischu eewehribu fahzljuse kahda Kinas kelsara pawehle, kura atteezas u tureenes ischinowneelem, starp tureem tur leela loma neit ween tā mandarineem, bet ari masajeeem septitās schiras administracijās eerehdneem laitrak sawa eezirni. Debes dehs t. i. Kinas kelsars, greesees pee saweem eeshiwotajeem ne zil sen ar pawehli, kura runā par ischinowneeku leelo noschimi. Pehz awises „North China Daily News“ tulkojuma pawehle stanetu setoschi: „Muhfu kelsara walstis ir leela isplahtijuma un bagata isstahdajumeem; wisa, las pee dshiwes wajadshs, muhsu tauta eegudst zaur sawu zentibu. Waj tahdeht mehš jel kad spehtum peemtrsh, zil wina laba un mums padewiga? Tomehr muhsu kelsarika schelastiba beechi ween lihds tautai nenoteel patejzotees widutaju — eerehdnu pretim rikhibat, kahda pastahw starp angstu (t. i. troni) un femo (t. i. tautu). Schee widutaji piiba tikai paschi sawu wehderu un peemes mums nepareisas melu sinas par muhsu tautas apstahkem. Tas tā palizis par eeradumu, la mehš to nespehjam isnihbet. Patejzotees pastahwigeem meelem un krahpschjanam, las palikuschās par muhsu eerehdnu parasto rikhibu un zaur to, la tee noslehpj muhsu kelsariskam aushm tautas postu, tauta bej gala zeesch aif leela staita wisadu newajadshgu besdarbigu eerehdnu appeechanas un ischekchribas. Tauta zeesch no wineem tilpat tā no augoneem, las maitā kermena wesehliu un kad mehš to eedomajamees, tad muhsu fidehsteeem naw mehra.“

Schi pehz eiropeeschu mehraulias neparasta kelsariska runa fahz laitrakstos, kuri paschit labi Kinas apstahkus, apbrinoschonu zaur sawu pateefibu un jastahhibu.

Virgus sinas.

Rigā, 5. oktobri.

Labibas tigrū naw notikuschas nelahdas eewehrojamas pahrgroshas. Peeprastu peepரா schimbrihscham wiswairaf tweeschus, par tureem tad ari teel malfatas, faherā ar beifameem gadeem, labas jenas. Jita labida teel malfat peepரா. Ari līnu un lanepaju tigrū naw notikuschas leelatas pahrgroshas. Waj līni peepრasti tiltab tā neteel. Jauni līni un lanepaji masalas dalaš jau parahdijusches tigrū. Ranepaju schekchras šipi isfahas neta pehr. Wispahri rahbas, la daubjuma sinā lanepaju buhs schogad malfat. Jaunee līni un lanepaji labuma sinā turpreti nelas nelait. Jenas labas.

Labibas jenas Rigā schimbrihscham schahbas:
 Rūsh, kreetu, u 120 mahrijumu pamata malfā: 75—77 lap. pudā; Kurfemes rudi u schahweti 74—77 lap. pudā.
 Kurfemes, 130 mahrijumu smagi tweeschu malfā 99—101 lap. pudā. Kurfemes tweeschu 125/6 malfā 90—95 lap. pudā.
 Tweeschu, u 100 mahrijumu pamata malfā 66—68 lap. pudā; 103—105 mahrij. schahw. malfā 66—68 lap. pudā; Kurfemes 110 mahrij. 70—72 lap.
 Sinas, labās gahschas malfā 74—78 lap. pudā; nechahwetas ausas malfā 68—72 lap. pudā; Kurfemes ausas malfā 65—72 lap. pudā, kreetu nechahwetas ausas malfā — lap. pudā.
 Sinshklas. Stepu slehllas u 87 1/2 prop. pamata malfā 135 lap. Brāhla slehllas, schahwetas 126—130 lap. pudā.
 Kurfemlin eilas rauschi, schekchetas malfā 92—93 lap. pudā; Kreetu līnshli eilas rauschi malfā 91—92 lap. pudā.
 Kanepes malfā — lap. pudā.

Līnu jenas:

	Wibfemes.	Kurfemes.	Leetawas.	Bernawas.
Z R	56—57	52—53	50—51	—
8 P K	50—51	46—47	44—45	—
P K	44—45	40—41	38—39	—
P W	38	—	—	—
W	35	32—33	32	—
D	26—28	25—26	24—25	—
DW	22	20—22	20	—
+ R + ...	—	—	—	57—58
+ HD + ...	—	—	—	52—53
D	—	—	—	47—48
W	—	—	—	38—40
LD	—	—	—	32—33
LDW	—	—	—	25—26

Pahrtitas jenās Rigā:

	lap.		lap.
Buhlas gala, mahrij.	14—18	Medus schuhnās, mahrij.	28—35
Wchrscha gala, mahrij.	12—18	teinatās, mahrij.	35—40
Schahweta aitas gala, mahrij.	9—13	Schppli, fops	5
Swaigaaitas gala, mahrij.	10—12	Reeschuputrami, mahrij.	5—6
Tela gala, mahrij.	14—20	Sieni, mahrij.	5—8
Schahw. fahllis, mahrij.	22—23	Kurf. tweeschu bishleeti	—
Schahw. fahllis, mahrij.	20—22	milti, mahrij.	4—5
Wifas, gabala	40—60	Rufu milti, pudā	85—90
Rahli papris	90—100	Dschewenes, mahrij.	5—6
Bihles, gab.	50—70	Bluhmes mahrij.	3—10
Serš, gab.	140—200	Wellenes, m.	3—4
Rartupeli, pudā	90—100	Bruhlens stopā	7
		Wboli mahrij.	4—8
		Schēnes, dshwinā	12—15

Stahbi labpēti, špā . . .	—10	Kenges, šahm., 100 g.	30—45
Salds pens, špā . . .	7—8	Bretini, šahm., 100 g.	20 35
Stahbs trešjums, špā . . .	60—70	fabl., labā . . .	6—7
Veisls pens, mahj. . . .	5—7	Šveisti, mahj. . . .	30 33
Rupināts pens, mahj. . .	5—7	Galva šveisti, mahj. .	33—37
Dab., školā	140—160		

Recepā.

Mudņ uš 120 mahjzmu pamata malfā 72—78 lap. pudā, Kurjemes un Reetowas 70—73 lap. pudā.
 Kweešči malfā 130 mahj. 92—103 lap.
 Kusas, baltas, parafās 72—75 lap. pudā. labākās baltās 75—79 lap. pudā, melnās 68 lap. pudā. Kurjemes 72—76 lap.
 Kweešči 100 mahj. malfā 66—72 lap.
 Griki 100 mahj. 89—90 malfā lap.
 Žirni malfā — lap. pudā.
 Kites. Kupjās lījas malfā 68—69 lap. pudā; vīdejas lījo malfā 63—63½ lap. pudā un smaltās lījas malfā 64—67 lap. pudā.
 Kamepes malfā 121 lap. pudā.
 Linsēklas, uš 87½% pamata 127—136 lap.
 Ols 10 gab. malfā — f.
 Dzelzs puķu (kanjgrecēn) ransēti malfā 83 lap. pudā.
 Silkes šķēdēču — r. par mužu, norwēgu — rbi
 Kartupeļi, mehrs malfā — lap.

Telegramas.

Veterburgā, 3. oktobri. Vīna Majestāte Keisars 1. oktobri šch. g. panehlejis, ka referēs apakškarēwji, kuri dšhw ahrpus tā rajona, kur noteet labdas dadas mobilisešana, eesaujami kara deenesā no tām weetam, turās wini waj nu u mobiliseto aprinti eedšhwotajeem, no kureenes wini diwi nebēlas preefš mobilisešanas pasinojuma aigahjušči, pehž tam wini apstāmati weetējās rekrusču komiņšās, un, ja atrastu par derigeem, ušnemami mobilisejamās kara spēhla nodalās. Bet ja nu referēwiti nahtu komiņšās preefšā waj ari tiltu ufeeti tīfai pehž tam, kad wini wius samūs darbūs nobeigušči, tad wini nemami referēs bataljonos preefšā kara spēhla faudejumu papildināšanas.

„Waldbas Wehstefi“ nodrutats seļojchais ašautums: Amiēs „Swet“ 226. numurā bija nodrutats amiēs „Echo de Paris“ Peterburgas korespondenta siņojums, pehž kura kontradmīrāls Wrens eegēlts knaša lchtomista weetā par Port-Arturas eskadras komandantu. Galwenais juhrneezibas šchabš nu atšhst par wajadfigu pašaidrot, ka wifā šchā siņojumā naw neweena wahreda pateefības un ka tas wifš famelotš.

Nakti no 2. uš 3. oktobri walfs papiru iſgatawotowas ešpebijās telpās iſchēlās ugunšgrehts, laitam aij labda ſabojajuma elektrifā wadā. Tīfai pret rihtu iſdewās uguni apobēdrot. Saudejumi wehl gan naw diņigi ſinami, bet winus rehkina uš 80,000 rbt.

Peterburgā atkaws iſdot leiſču walodā nedēlas awiſi „Lietwiskas Laikrakstis“, kuras iſdewējs tirgotajs Smiļjums un redaktors Waltranainits. Wifā atkaws iſdot leiſču walodā deenas awiſi „Wilnians Zinivs“, kuras redktors Jolinstis.

Peterburgā, 4. oktobri. Generalleitenanta S a d a r o w a telegrama generalščabam:

I. Uſdota 3. oktobri ap plſti. 1.40 m. nakti. 2. oktobra pehžpusdeenā japoni ſewiſchi ſparigi rihtojās pret muhſu armijas labo ſpahru. Muhſu mehginajumam, dotees uš preefču un eeneit Duiſchjnu ſahſču, nebija panahumu. Muhſu kara spēhām zentā eenaideeks neubrūka, bet ap ſchāudija to tīfai ar leelgabaleem. Wiſpahrs ſchi deena ſamehrā bija daubš weeglata. Šchis deenas ſaudejumi, kā rahdas, naw leeli.

II. Uſdota 3. oktobri, ap pulſten 9,15 min. watarā. Nakti uš 3. oktobri japoni uſbrūka muhſu armijas zentā diweem pulſteem uš tās tā noſautās nokalnes ar kotu, uš ſeemeta auſtrumeeem no Nauſchintifa ſahſchās un peespeeda ſchēem pulſteem atahptees pahri par Schache upi, kura minetāi notalnei netahtu tel garam. Muhſu karaspēhts, referēw notalnei paptiprināts, pehž igatās ſagatawoſchānās žour leelgabalū uguni pahrgahja uš ſchis patalnes ſturmeſchānu, pehž ſihwās žihnās to eenehuma un tahlu wehl japonēem dšnās palat. No armijas eeneitās weetās tīfā uſtūreta dšhwā leelgabalū ugunis. Pehž pusdeenas japoni muhſu poſijiju apſchāudija ar leelgabaleem.

III. Uſdota 4. oktobri, ap pulſten 8,10 m. no rihta. Nakti uš 4. oktobri wifš noriteja meerigi. Walar mums ſturmejoj patalnei ar kotu eenaideekam bija ahiri un mahſliſti noſtiprinata poſijija. Wina spēhli neika iſfinati. Spreeſchot pehž ſihwās pretſchānās, jādōmā, ka tee eewehrojami. Pehž ahrtahreji ſelmigās ſagatawoſchānās ar leelgabaleem, kara spēhts pahrgahja ſturmeſchānā un eenehuma wifš eenaideeka poſijiju un dšnotees palat tam wehl ſeļoja labdas diwas werkes. Žihna beidšās tīfai ſchoriht pret rihtu. Japoni toti ſihwi aiſtāhwejās un peenehwa bajoneti žihnu. Leelā ſhātā noduriti tee palata grahwjos gutot. Mehš eegu-wām 11 leelgabalus un 1 maſchinu plinti. Karaspēhts žihnijās waronigi. Saudejumi wehl neſinami. Patlaban ap pulſten 8 no wifām muhſu poſijijam uſtura palehnu leelgabalū uguni. Karaspēhta nogurums leels, lai gan tas jaurā duhſchā.

Peterburgā, 14. (2.) okt. Generalis Grippenbergs, Mandſchurijas etrās komandants peemeſtēs no ſahwiga ſiteena. Wina ſaōjonas kaujā ſmagi eewainotais dehlš, kuzam par wehlu tīfue nogreesta labja, žihnotees ar nahwi.

Tokio, 16. (3.) okt. 1. oktobri ap pusdeenas laiku wehl turpinājās břeemjāka kauja. Sinas, kuras tīfā ſanemias pret wataru, wehsta, ka Ōku ir eeguwis no kwee-weem 10 leelgabalus. Kauja Benſhe aptahrtē turpinajas. Tahlat ſiņojumā teel wehstis, ka japonu palihga pulks, kureſch tīfā ſuhitūs uš Tumentſulinu, eſot eesahjis 1. oktobri atahptees. Rahds japonu kara pulks, pahreedams uſbrukumā, ſahla dšhitees kweeem palat. Kreewi aigahja pret Iſchſchadao un ſafneedſa ſawu mehri 1. oktobra rihtā. Japonu printſchā Kanina (Kotohito) kolona eesahla ar kwee-weem kauju pee Wolunjunas, uš Taitſiche upes kreifā kraſta. Kolona eenehma Bančuadinſchānu un ſeemelu augſtumu līniju. 1. oktobra rihtā zentralā kolona eenehma ſaōſchāntumu un augſtumus pret ſeemeem. Labā armija (Kuroki armija) weh kauju ar leelām ſekmem. Zentra armija (Nodſu) ſino no 1. oktobra, ka wina eſot eenehmufe augſtumu līniju pret ſeemeem no Tonſchāngou-Suiſjao-Kuſchitao, eenaideeks atahpnotees. No kreifās armijas galigas ſinas naw dabuhtas. Pehdejā labjeneeku uſbrūzeneā kweeem pee

Gunſjawotſas japoni teem atnehmufchi deſmit leelgabalus. Kreewi atahpſchēes uš ſeemelu auſtrumeeem.

Tokio, 16. (3.) oktobri. Kuropatins ſabalija armiju trijās kolonās: zentralā, kura ſaſtahw no pīrnā, žeturā un peetiā armiju korpuſeem ſem generala Solowjewa komandas, wifšjās pret ſunſchāntu un Linhuanſchānu; kreifā kolona, kura ſaſtahw no diweem korpuſeem barona Etakelberga wadibā, uſmahjās pret japonu labo armiju (Kuroki armiju), un labā kolona, triju korpuſu ſaſtahwā, — pret kreifo japonu armiju (Ōku armiju). Wej tam referēwās korpuſs, ſem generala Binewitſchā komandas, iſdaridams eelenſchānās kuſtibu, uſmahjās pret deenwidu auſtrumeeem no ſaōjonas, apdraudebams tahdā labrtā japonu atahpſchānos, kamehr generalis Wiſchichtenko aikal atrodas Linewitſchā labajā ſpahrnā. Zentralā kolona bija eedalita tahdeji. Ta pirmāis un žeturāis korpuſi atradās ſpahrnos un peetāis ſaſtahdija zentru un palatejos pulks.

Tokio, 16. (3.) okt. Japonu kreifās (Ōku) armijas un zentralās (Nodſu) armijas pahreja par Schache upi pa-beigta. Taiſchu eewehrojot kara spēhta iſklaideſchānu tahlata uſbrufschāna naw eespehjama, eelams atſewiſchēdās kara spēhta dadas nebuhš no jauna ſalopotas, pehž tam tad atkal Ōjama atjaunos uſbrufschānu.

Tokio, 16. (3.) okt. Kas atteejas uš zentralo (Nodſu) armiju, tad tā 14. (1.) oktobri no rihta eenehma wifš augſtumus no Tonſchāngou-Suiſjao-Kuſchitao līnijas uš ſeemeem un pahrgahja pehž tam uſbrukumā. No kreifās (Ōku) armijas naw dabuhtas wehl nelahdas tuwafas ſinas un war tīfai paſnot: kreifās armijas labās kolonas galwenee spēhti 14. (1.) oktobri ap plſti. 11 preefchpusdeenā eenehma augſtumus no ſuanguandjānos uš ſeemet-auſtrumeeem, kamehr wimu žentris tajā paſchā deenā ap pulſti. 7 no rihta bija eenehmis augſtumus no Schāhepu uš deenwiderem. Weena ſchis kolonas dadas uſbrūka eenaideeka infanterijai pee Iſchiloiſi un atnehma tai 10 leelgabalus. Kreewi nelahrtibā atlahpās uš ſeemet-reeetumu puſi. 14. (1.) oktobri no rihta peejas rotas eenaideeku infanterijas eenehma poſijijas ſarp Banſchānu un Dalinuku, kamehr weena kompanija atronas pee Mataiſſintunas. Kreifās (Ōku) armijas, kreifā kolona ſagatawojas uš uſbrukumū ſchāi poſijijai. 14. (1.) oktobra rihtā diwi bataljoni kweewi labjmeeku ar weenu bateriju artilerijas iſdarija pretuſbrukumū ſchis muhſu kreifās kolonas datam pee Untſjantunſi, bet tīfā aſſiti.

Tokio, 13. oktobri (plſti. 1½ pehžpusdeenā). Rahda ſina no japonu Mandſchurijas armijas galwenā korteka wehsta: japonēem walarejā žihnā bija wiſpahrs panahkumi. Wiſas rihts armijas eeguwa nenoleedjams ſekmes. Operacija, kas tīfā uſſahhta, lai kweewus pee Benſichu eeflehgju, it ſelmigi top turpinata. Kara spēhts ſhātā ſinā pahrpēhž ſaōjonas kauju. Wairalos punktos bija tīf iſmiſufe žihna, tā wehl nelahd ſchīnīlarā. Saudejumi ir toti leeli. Eenaideeka uſbrukumus Benſichu aplamei wifš punktos tīfā aſſiſis apakat. Eenaideeka wajaſchāna, kuru uſſahluſchi japonu labā ſpahrna un zentra galwenee spēhti, noriſinas toti idewigi. Japonu kara spēhti ſafneeguſchi Manhuanſinas līniju. Tur atronofchee kweewu kara spēhti, kweem bija artilerija, tīfā aplenti un iſſautki, kamehr tahda žita kweewu nodala behdja uš ſeemeem. Pehž wangineeku ſinam Kuropatins ar trim kara pulkeem atronotees aij teem kara pulkeem, kuri uſtāhditi preefš muhſu frontes. Kreifās armijas labais ſpahrnš un žentris (Ōku) pahſinufchi kweewus, eenehma poſijiju Langtjuſchinas tuwumā. Kreewi nelahrtibā behdja uš ſeemeem. Mehš ſchimbriſcham dšenanees wineem palat.

Parifē, 16. (3.) oktobri. Walar watarā pulſten puſzei weenpadſmitos iſchēlās ugunšgrehts uš kweewu watona „Anna“, kureſch iſ Rigas ſche dšja atbrauzis ar kotu labdianu. Uguni laimejās nodſeſh.

Iſ Dranas ſino, ka Marofas keisara walfi, kura pehž frantſchu-anglu lihguma nahl ſem frantſchu aſſardſibas, ſchimbriſcham waldot piņiga anarhija. Erona tihlotaja wara un eespaids peeaugot. Marofas ſultons tagad eſot ar meeru ſawu kara pulku wadibu žihnā pret trona meſetaju un lai Marokā nodibinatu ſahrtibu, uſtīzet žitu, ahrwalfju ofižereem.

Romā, 15. (2.) oktobri. Italeeſchu tronamanteneeka fruſtēhwi duhſchot Meinkalnes tronapriņis un anglu karalis.

Berlinē, 16. (2.) oktobri. Japonu kara pulka pehdeje panahumi žihnās pee Muldenas toti atweeglojuſchi japonu waldbai Amerikā un Anglijā aiſnemees leelu aiſnehmumu. Sawu jauno aiſnehmumu Japana nodroſchinot ar tabakas monopola eenahtumu eelſiſchānu.

Saſchu karalis Georgs 14. (2.) oktobri nomiris ar ſedſkaiti. Walbit wiņſch ſahla 19. (6.) junijā 1902. g. pehž ſawa brahta karala Alberta nahwes. Karalis Georgs dšimis 1832. gada 8. auguſtā. Wina iſdſiſchās meefas apbedis 19. (6.) oktobri. Par ſaſchu karali tagad nahl nelaita karata Georga dehlš prinzis Friedrichs Auguſts, kureſch ſauſtees par karali Friedrichu Auguſtu III.

Berlinē, 16. (3.) oktobri. Awifei „Admiſche Zeitung“ telegrafe iſ Londonas, ka tagadejee japonu panahumi žihnās pee Muldenas Londonā darijuſchi dadas leelalu eespaudu nelā agratee, tā ka kara laimes groſſchānās kweeem par labu ſchoreiſ Londonā tīfue uſſtatita tā leela waruhtiba. Schāhda domu maina anglu Londonas apriņdās notīfufe neween ſem generaladjutanta Kuropatina poſchapsiņigās kara pomehtes eespauda, bet ari aiſ ſchāudam, waj tīf japoni spēhts ari libdſenumā atturetees pahratāi kweewu lawalerijai un artilerijai.

Wine, 14. (1.) okt. Rahda ſchejeenes japonu wehſneezibāt peenahufse ſina ſaka, ka adpuſeji ſaudejumi wehl neeſot ſinami, bet ſneegſchotees pahri 20,000 wi-h-reeem.

Tokio, 16. (3.) okt. Kuroki un Nodſu armijas ſafneeguſchās ſawus eepreefch nodomatos punktus.

Tokio, 16. (3.) okt. Japoni dšenas arween wehl energijiti kweeem palat, kuri atahpjos.

Londonā, 16. (3.) oktobri. Rā awife „Daily Mail“ iſſtaujufe no Iſhifu, ameritanu marines ofižerēt domā, ka japonu ſote, pehž tam, kad Port-Artura duhſchot eenehmta, doſchotees uš ſormojās uhdweem un tur ſagadifchot Baltijas

ſotes peenahſchānu. Japoni domā, ka ſaburſchānās ar ſchō ſloti notifchot Iſhiti lihtſcha uhdenos.

Tokio, 15. (2.) okt. Marſchals Ōjama ſino: 14. (1.) okt. pret wataru bija manams, ka eenaideeks no Dalinas un Tulentſjulinas poſtjijam ſagatawojas atahptees. Muhſu nodata, kura atronas pee Benſichu, formejās 2 kolonās un uſſahla wajaſchānu, atſpeesdama atpakal eenaideeku lihts Binjulupu. Eenaideeks ſahla apjeetinatees. Labās (Kuroki) armijas, labā, zentralā un kreifā kolona ſarp Iſchūaſantinu un Siſſafu atſpeeda eenaideeku atpakal un dšnās tam palat lihts Schāhes kraſtam. Labās (Kuroki) armijas referēwa 14. (1.) oktobra rihtā iſdšina eenaideeku no Iſchaitaſchānās. Zentralā (Nodſu) armija iſdšina eenaideeku no ſawām preefſchējam poſijijam un kweewi atlahpās no Schāhes uš ſeemeem. Kreifās armijas labā kolona 14. (1.) okt. ap pulſten 1 pehž pusdeenas eenehma Wuadſiantunu. Zentralā kolona eenehma ar ſurmi augſtumus no Schāhepu uš deenwiderem. Labās un zentralās kolonas dadas ap pulſti. 4 pehž pusdeenas uſbrūka Linſjnu apdšhwotai weetāi uš Schāches kraſteem, no dšelſjeta uš reetumeem. Pehž ſihwās žihnās kara spēhts eenehma Linſjnu, atſpeesdams atpakal weenu eenaideeku pulku ar diwām baterijām, kuras atlahpās uš Supandaju (?). Kreifā kolona 14. (1.) okt. pret wataru uš Schāches labā kraſta — atſita daſchus pretuſbrukumus pee ſchānſaju. ſchīni punktā kweeem ſahw 4 ſahjneeku pulki un weena baterija artilerijas.

Taljebergā, uš Vangelandas ſalas (Rizau), 16. (4.) okt. pulſten 6½ no rihta parahdijas kweewu Baltijas eſkladra, kura plſti. 6¼ aifbrauza garam gar Vangelandas ſalas deenwidus galu. Eſkladra ſaſtahw no 24 kugeem. Danu kreiferē „Geimdal“ iſmainija apweizinaſchānās ſchahweemus ar kweewu admirala fugi un aifbrauza pehž tam kopā ar kweewu kugeem uš ſeemeem. Kweewu eſkladra iſmeta enturus Vangelandes ſchaurumā ſarp Brolinas un Taljebergas bahkam, lai uſnemtu ogles no trim twaikoneem, kuri ſagadidija eſkladru pee Vangelandes ſalam.

Harbinā, 2. okt. Pulſten 6,30 min. deenā. Kaujo turpinās. Muhſu apeeſchāna ap japonu labo ſpahru pehž ſihwa uſbrukumā Kuroki poſijijam, iſdewuſēs ar panahkumeem. Muhſu apejoſcheem pulkeem iſdewēes japanus aſpeest un eeneit Tulinas aiju. Kenentampis wifšjās tahlat uš preefču, gandrihš japonēem aij muguras, un eenehma žetu uš ſančuantiſchengu. Uſbrukumū bija toti ſihwi. Saldati lehrās pee bajonetem. Wakalni un grawas aplahhti japonu lihtēem. Sihwa žihna bija pee ſchāampu, kur muhſu 17. armijas korpuſam iſnahja eewehrojami ſaudejumi. Muhſu ſaudejumi wehl naw ſinami, bet apmehtam tee ſneedſas pee 15,000 wi-hru.

Harbinā, 3. okt. ſche peenahufse ſina, ka japoni uſbrufuſchi nakti uš 1. oktobri auſtrumos no Schāche ſtaijās efoſcham muhſu korpuſam. Pehž atlahrtotas uſbrufschānās japonēem iſdewās, eelam wehl muhſu papildu spēhti eeradās, iſſauſtees muhſu pulkeem žauri un atnemi 24 leelgabalus. Pehž papildu pulku peeſteigſchānās, japoni pehž ſihwās žihnās gan tīfā aſiſti, bet wineem tomehr iſdewās leelgabalus lihts aiſweſt. Muhſu pulki atkal eenehma agratās poſijijas. Wiſā frontē turpinās ſihwa žihna.

Berlinē, 16. (3.) okt. „Localanzeiger“ paſino ſchahdu telegramu no Muldenas no 15. (2.) oktobra: Kreewi atlahpjas ſoli pa ſolin, kamedami japonu žauriſlauſchānos. Tuminlina aisa, no kureenes ſahhtas tainis želſch uš japonu galweno poſijiju, Jantai tuwumā, atrodas tā ſenāl arween wehl kweewu rotās. Kara spēhta atahpſchānās reemna puſē bija wajadſiga. Sewiſchu duhſchibu iſrahdija Wiborgas pulks. — Awifei „Tot. Anz.“ telegrafe iſ Londonas no 15. (2.) oktobra, ka japoni lihts ſchim uſwarejuſchi, atſpeebuſchi kweewus 32 kilometri (?) atpakal un teem atnehmufchi labds 70 (?) leelgabalus. Ōjamas kara mahſļa teelo: wiſpahri apbrihnota. — „Giornale di Roma“ korespondents kweewu ſaudejumus uſdod uš 35,000 (?) wi-hreem un 100 (?) leelgabaleem.

Tokio, 15. (2.) okt. Japonēem iſdewās, pehž ſažihſtees ar trim Kuropatina diwiſijjam pagahjuſchu nakti, p a d a t a i e e n e m t S c h a c h e p u.

Tokio, 15. (2.) okt. Japonu labās puſes kolonas kreifais ſpahrnš eenehma 13. oktobri (30. ſept.) Patſjatsju, kas ir 12 angļu juhdeſes no Muldenas atlahlu.

Muldenā, 3. (16.) okt. (Reiters). Nowatārē ſchānſchāna ar leelgabaleem lehnata. Waudis noguruſchi. ſchdānu leetu nebija peeteeloſchi. Kara spēhti iſrahdija preefſchūmigu duhſchibu. Ceļa pahrlahata ar kweeem, kuri atlahpjas. Dajſhas leelgabalū lodes pahrprahga generaladjutanta Kuropatina tuwumā kureſch iſrahdija ſewiſchu duhſchibu. Kauja, tā rahdas, apluſufe. Kara pulki iſrahdija nedſirdeu nīnumu. Wiſā ſaka, ka apſtahtees neeſot eespehjams. Japoni, tā rahdas, naw tuwojuſchees pilſehjai. Winu naktē nometnu ugunis reſdams 15 werſes deenwidos no pilſehjas.

Tokio, 16. (3.) okt. (Reiters). Mikado iſſažija pateizibu Mandſchurijas armijam, ka tās apturejuſhas eenaideeka uš preefču eefchānu un nu to atſpeeduſhas atpakal pehž niſnās kaujas. Kreewi ſadehſinaja dšelſjeta tītu pahrs Schāche upi, bet japoni to iſlaboja 24 ſtundu laikā. Daſchi atnemi leelgabali aiſweſti wagonā.

Дозволено цензурой. — Прага, 5 октября 1904 г.

Шпачфнектс un iſdewejs: Ernst P. Pates.

Atſtāficee redaktori:

Dr. phil. Arnolds Pates, Dr. philos. P. Sallit.

